

BOSNA I HERCEGOVINA

Ministarstvo vanjskih poslova

MFA-BA-MPP

Broj: 08/1-22-05-1-43840-1/21

Datum: 24.01.2022.godine

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Министарство иностраних послова

Handwritten: Кабинет: 02/03/04
Пунда за секретар
04.02.2022
Signature:

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE**SARAJEVO**

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO	
04-02-2022	
21	364-1

PREDMET: Prijedlog za pokretanje pregovora radi zaključivanja Sporazuma o partnerstvu, trgovini i suradnji između između Bosne i Hercegovine i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, dostavlja se;

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je, na svojoj 61.izvanrednoj (telefonskoj) sjednici održanoj 30.12.2021. godine utvrdilo Prijedlog osnove za pokretanje pregovora radi zaključivanja Sporazuma o partnerstvu, trgovini i suradnji između između Bosne i Hercegovine i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske.

Napominjemo da je ovo Ministarstvo izvršilo korekciju Osnova za vođenje pregovora radi zaključivanja predmetnog Sporazuma u dijelu poglavlja V " Sastav izaslanstva", a koju vam dostavljamo u prilogu ovog akta.

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00 i 32/13), donese odluku o pokretanju pregovora radi zaključivanja Sporazuma o partnerstvu, trgovini i suradnji između između Bosne i Hercegovine i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske.

S poštovanjem,

MINISTRICA**Dr. Bisera Turković**

Signature of Dr. Bisera Turković

Privitak:

- Prijedlog osnova(korigirani tekst)
- Tekst sporazuma
- Zaključak VM

Predsjedništvo BiH 17-21-364/22, 04.02.2022
Sanela Kurtovi , 09.06.2022 13:45

22

Broj: 05-07-1-3449-8/21
Sarajevo, 30. 12. 2021. godine

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA BiH
- n/r tajniku Ministarstva -
Musala 2, 71000 Sarajevo

08-05-1-43840

PREDMET: Obavijest, dostavlja se

01
02
03
06

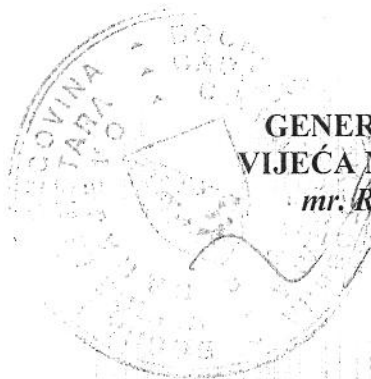
Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 61. izvanrednoj (telefonskoj) sjednici, održanoj 30. 12. 2021. godine, utvrdilo je Prijedlog osnove za vođenje pregovora radi zaključivanja Sporazuma o partnerstvu, trgovini i suradnji između Bosne i Hercegovine i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, uz prihvaćenu korekciju Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine priloženu kao dopuna materijala od 29. 12. 2021. godine u dijelu Poglavlja V „Sastav izaslanstva“, broj: 01-05-2-1114-21-2/20.

Zadužuje se Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine da korigirani Prijedlog osnove za vođenje pregovora radi zaključivanja Sporazuma o partnerstvu, trgovini i suradnji između Bosne i Hercegovine i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, dostavi Predsjedništvu Bosne i Hercegovine u daljnju zakonom predviđenu proceduru, uz prijedlog da se za potpisnika Sporazuma odredi ministrica vanjskih poslova Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

DOSTAVLJENO:

- naslovu
- u spis broj: 05-05-1-2401/21
- a/a

GENERALNI TAJNIK
VIJEĆA MINISTARA BiH
mr. Robert Vidović

Predsjedništvo BiH 17-21-364/22, 04.02.2022
Sanela Kurtovi , 09.06.2022 13:45

OSNOVA

Za vođenje pregovora radi zaključivanja Sporazuma o partnerstvu, trgovini i suradnji između Bosne i Hercegovine i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma o partnerstvu, trgovini i suradnji između Bosne i Hercegovine i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, propisan je odredbama članka III 1. a) i b) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojima je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine vanjska politika i vanjskotrgovinska politika, kao i člankom V. točka 3. d) Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine nadležno za vođenje pregovora za zaključivanje međunarodnih ugovora Bosne i Hercegovine.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Potreba za zaključivanje navedenog Sporazuma rezultat je izlaska Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske iz članstva u Europskoj uniji. Sva pitanja koja su ranije regulirana Sporazumom o stabilizaciji pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine sa druge strane, ostaju ugovorno neregulirana nakon isteka tranzicionog perioda i početka primjene Sporazuma o povlačenju UK Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije. Obzirom da je istekao tranzicijski period i UK je izašla iz Europske Unije neophodno je navedena pitanja, poglavito apostrofirajući pitanja slobodne trgovine i preferencijalnog tretmana, urediti novim, bilateralnim ugovorom između Bosne i Hercegovine i Ujedinjenog Kraljevstva.

Ujedinjeno Kraljevstvo je dostavilo nacrt Sporazuma o partnerstvu, trgovini i suradnji između Bosne i Hercegovine i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske koji u najvećem dijelu preuzima odredbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Europske Zajednice po principu *mutatis mutandis*. Ministarstvo vanjskih poslova je zatražilo mišljenja od nadležnih ministarstava i Direkcije za europske integracije. Mišljenja Ministarstva vanjske trgovine i Direkcije su da je SSP sporazum *sui generis*, zaključen sa EU u cilju ulaska BiH u Europsku Uniju, te da je teško primjenjivati njegove odredbe u cilju implementacije predloženog Sporazuma.

Cijeneći važnost održanja dobrih bilateralnih odnosa BiH sa Ujedinjenim Kraljevstvom, te potrebe da se sveobuhvatno reguliraju odnosi sa UK, poglavito u oblasti trgovinskih odnosa, Ministarstvo vanjskih poslova smatra da je potrebno pokrenuti pregovore sa UK na predloženom tekstu. Ujedinjeno Kraljevstvo je identičan tekst Sporazuma ponudilo svim zemljama Zapadnog Balkana i do sada su četiri zemlje potpisale Sporazum u predloženom obliku. Sporazum nije potpisan sa Bosnom i Hercegovinom i Crnom Gorom, s tim da su pregovori sa Crnom Gorom u završnoj fazi. Ujedinjeno Kraljevstvo je transparentno informiralo Europsku Uniju o namjeri da potpišu sporazum sa zemljama iz regije koji će se pozivati na SSP i nisu dobili nikakve primjedbe niti osporavanje od strane EU.

III. NACRT MEĐUNARODNOG UGOVORA

U privitku Osnove za vođenje pregovora je Nacrt Sporazuma o partnerstvu, trgovini i ugradnji između Bosne i Hercegovine i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, dostavljen od britanske strane.

IV. VANJSKO-POLITIČKA OCJENA RAZLOGA ZA ZAKLJUČIVANJE UGOVORA I USAGLAŠENOST SA ODREDBAMA MEĐUNARODNOG PRAVA

Imajući u vidu dobre i prijateljske odnose te podršku UK integracijskim i reformskim procesima u BiH, Ministarstvo vanjskih poslova smatra da sa vanjskopolitičkog aspekta ne postoje smetnje za zaključivanje predmetnog Sporazuma, kako bi se pravnim okvirom definirao nastavak suradnje između BiH i UK i nakon izlaska UK iz EU, a time i dalje jačanje sveukupnih odnosa između BiH i UK.

Nacrt Sporazuma je usaglašen sa odredbama međunarodnog ugovorog prava.

V. SASTAV DELEGACIJE

Delegaciju koja će zastupati Bosnu i Hercegovinu u pregovorima za zaključivanje Ugovora, činiće:

- Frano Planinić, pomoćnik ministra u Sektoru za međunarodno-pravne i konzularne poslove - šef Delegacije
- Dag Đumrukčić, šef Odsjeka
- Elma Bačvić, šef Odsjeka
- Tanja Milašinović, šef Odsjeka
- Amira Lazović, ministar savjetnik
- Sanela Alić, zapisničar

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine –

- Midhat Salić,
- Dragiša Mekić,
- Dušan Nešković,
- Samira Sulejmanović,
- Nenad Klačar,
- Elma Demir,
- Žana Miličević,
- Faris Godinjak,

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine-

- Merima Šenderović

Direkcija za europske integracije Bosne i Hercegovine-

- Kerim Hodžić,

Ministarsvo obrane Bosne i Hercegovine-

- Elma Subašić,
Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine-
- Irina Neuman,

Ministarstvo financija Bosne i Hercegovine-
- Vanja Jaganjac,

Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine-
- Zoran Andrić,

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine-
- Saliha Đuderija,

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine
- Nikola Sladoje,
- Olga Lučić Radić,

VI. OVLAŠTENJE ZA POTPISIVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Nakon što Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, uz pribavljeno mišljenje Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, utvrdi Prijedlog osnove za vođenje pregovora radi zaključivanja Sporazuma o partnerstvu, trgovini i suradnji između Bosne i Hercegovine i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine će dostaviti Prijedlog osnove Predsjedništvu Bosne i Hercegovine radi donošenja Odluke o pokretanju postupka za vođenje pregovora radi zaključivanja Sporazuma.

Po okončanju pregovora, Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine će Predsjedništvu Bosne i Hercegovine dostaviti Izvješće sa tekstom usaglašenog Sporazuma na usvajanje i predložiti ministricu vanjskih poslova Bosne i Hercegovine za potpisnika Sporazuma.

VII. FINANSIJSKA SREDSTVA ZA IZVRŠAVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Obzirom da će Sporazum sa UK preuzeti glavne odredbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji je na snazi, potpisivanje ovog Sporazuma neće uzrokovati dodatna sredstva iz budžeta Bosne i Hercegovine.

VIII. DONOŠENJE NOVIH ILI IZMJENA POSTOJEĆIH ZAKONA U BIH

Nakon zaključivanja navedenog Sporazuma nije potrebno donositi nove zakonske akte.

IX. PRIJEDLOG ZA PRIVREMENU PRIMJENU DO STUPANJA NA SNAGU UGOVORA

Ministarstvo vanjskih poslova će predložiti privremenu primjenu prije stupanja Sporazuma na snagu.

Споразум о партнерству, трговини и сарадњи

између Босне и Херцеговине и Уједињеног Краљевства Велике Британије и Сјеверне Ирске

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА И УЈЕДИЊЕНО КРАЉЕВСТВО ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И СЈЕВЕРНЕ ИРСКЕ („Уједињено Краљевство“) (у даљем тексту: „Уговорне стране“),

ПРЕПОЗНАЈУЋИ да Споразум о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, с једне стране, и Босне и Херцеговине, с друге стране, потписан у Луксембургу 16. јуна 2008. („Споразум ЕУ-Босна и Херцеговина“) престаје да важи за Уједињено Краљевство;

УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР начела наведена у преамбули Споразума ЕУ-Босна и Херцеговина и сматрајући да се права и обавезе између Уговорних страна, како то предвиђа Споразум ЕУ-Босна и Херцеговина, требају наставити према измјенама овог Споразума.

ДОГОВОРИЛИ СУ СЕ О СЉЕДЕЋЕМ:

Члан 1 Циљеви

1. Најважнији циљ овог Споразума јесте очување веза између Уговорних страна коју је основала асоцијација утврђена чланом 1. Споразума ЕУ-Босна и Херцеговина.
2. Уговорне стране су посебно сагласне да сачувају повлашћене услове који се односе на трговину између Уговорних страна као резултат Споразума ЕУ-Босна и Херцеговина те да обезбједе платформу за даљњу либерализацију трговине између Уговорних страна.
3. Ради избјегавања сумње, потврђује се да Уговорне стране успоставе асоцијацију као и зону слободне трговине робом и везане прописе у складу с овим Споразумом и утврде циљеве из члана 1 Споразума ЕУ-Босна и Херцеговина (како је измијењено овим инструментом).

Члан 2 Дефиниције и тумачење

1. У тексту овог инструмента:

„Инкорпорирани споразум“ значи одредбе Споразума ЕУ-Босна и Херцеговина у мјери у којој су те одредбе укључене у овај Споразум (и повезане изразе треба тумачити у складу с тим); и

„*мутатис мутандис*“ значи техничке промјене неопходне за примјену Споразума ЕУ-Босна и Херцеговина као да је био закључен између Босне и Херцеговине и Уједињеног Краљевства, узимајући у обзир циљ и сврху овог Споразума.

2. У цијелом Инкорпорираном споразуму и овом инструменту, „овај Споразум“ значи цјелокупни споразум који обухваћа овај инструмент и одредбе Споразума ЕУ-Босна и Херцеговина како је то укључено Чланом 3.

3. Референце на финансијску сарадњу у Инкорпорираном споразуму покривају низ облика такве сарадње и начина на који се она може десити, укључујући и помоћ која се пружа путем мултилатералних и регионалних организација.

Члан 3

Укључивање Споразума између ЕУ и Босне и Херцеговине

1. Одредбе Споразума између ЕУ и Босне и Херцеговине које су биле на снази непосредно прије него што су се престале примјењивати на Уједињено Краљевство, укључене су у овај Споразум и чине дио њега, *мутатис мутандис*, у складу с одредбама овог инструмента;

2. Обавезе из Заједничких изјава које су потписале стране Споразума ЕУ-Босна и Херцеговина и које су наведене у Анексу 1 овог инструмента примјењују се с истим правним учинком, *мутатис мутандис*, на Стране овог Споразума, у складу са одредбама овог инструмента.

Члан 4

Референце на право Европске уније

1. Осим ако није другачије предвиђено, референце у овом Споразуму према праву Европске уније треба тумачити као референце које су према праву Европске уније на снази како је то укључено или имплементирано у право Уједињеног Краљевства као задржано право Европске уније на дан након што Уједињено Краљевство престане бити везано за важеће право Европске уније.

2. У овом члану, „право Уједињеног Краљевства“ укључује право територија за чије међународне односе је одговорно Уједињено Краљевство а на које се овај Споразум протеже, како је наведено у члану 6.

Члан 5

Позивање на евро

Без обзира на члан 3, позивање на евро (укључујући „ЕУР“ и „€“) у Инкорпорираном споразуму и даље се тумачи као такво у овом Споразуму.

Члан 6 Територијална примјена

Овај Споразум се примјењује, с једне стране, на Уједињено Краљевство и наведене територије за чије међународне односе је одговорно у оној мјери и под условима у којима се Споразум ЕУ-Босна и Херцеговина примјењивао непосредно прије него што је престао да се примјењује на Уједињено Краљевство:

- (a) Гибралтар; и
  - (b) Каналска острва и острво Мен,
- и, с друге стране, на Босну и Херцеговину.

Члан 7 Наставак значајних прелазних периода

1. Осим ако овај инструмент не предвиђа другачије:

- (a) ако рок у Споразуму ЕУ-Босна и Херцеговина још није окончан, остатак тог периода ће бити укључен у овај Споразум; и
- (b) ако је рок у Споразуму ЕУ-Босна и Херцеговина окончан, свако текуће право или обавеза примјењиваће се између Уговорних страна и тај рок неће бити укључен у овај Споразум.

2. Без обзира на параграф 1, то се неће односити на рок у Инкорпорираном споразуму који се односи на процедуре или друго административно питање (као што је ревизија, поступак комисије или обавијест).

Члан 8 Тарифне квоте

1. У члановима 27(2), 27(3) и 28(3) и Анексу 3 (е), Анексу 3(ф), Анексу 4, Анексу 4(а), Анексу 3 Протокола 1 и Анексу 1 Протокола 7 Инкорпорираног споразума, тарифна квота или њено повећање се:

- (a) мијења на 13,62% одговарајућег обима квоте или повећања квоте из Споразума ЕУ-Босна и Херцеговина када престане да се примјењује на Уједињено Краљевство, те се заокружује на најближи цијели број примјеном заједничких аритметичких принципа;¹ и

¹ Гради избјегавање сумње, заокруживање примјеном заједничких аритметичких принципа значи да сви бројчани износи који имају мање од 50 након децималне тачке биће заокружени на најближи нижи цијели број и сви бројчани износи који имају више од 50 (укључено) након децималне тачке биће заокружени на најближи већи цијели број.

(b) Уговорне стране то примјењују од датума ступања на снагу овог Споразума на годишњој основи.

2. Осим ако није другачије предвиђено у Инкорпорираном споразуму, административни рок за тарифну квоту из параграфа 1 биће период од 1. јануара до 31. децембра за сваку годину док је овај Споразум на снази. Ако овај Споразум у једном дијелу ступи на снагу у току административног рока, обим сваке тарифне квоте се мијења и примјењује на пропорционалној (*про рата*) основи од датума ступања на снагу овог Споразума до 31. децембра исте године.

Члан 9

Даљње одредбе у вези са Вијећем и Комисијом за стабилизацију и придруживање

1. Вијеће за стабилизацију и придруживање којег Уговорне стране оснују у складу са чланом 115, посебно осигурава да овај Споразум правилно функционише.

2. У циљу овог Споразума, Вијеће за стабилизацију и придруживање се наводи као Вијеће за партнерство, трговину и сарадњу, а Комисија за стабилизацију и придруживање као Комисија за партнерство, трговину и сарадњу и све такве референце у оквиру овог Споразума ће се посматрати у складу с тим.

3. Уколико се стране не договоре другачије, све одлуке усвојене од стране Вијећа за стабилизацију и придруживање или Комисије за стабилизацију и придруживање основаним Споразумом ЕУ-Босна и Херцеговина прије него што се престану примјењивати на Уједињено Краљевство, у мјери у којој се те одлуке односе на Уговорне стране овог Споразума, сматраће се усвојеним, *мутатис мутандис*, те подлијежу одредбама овог инструмента, посредством Вијећа за стабилизацију и придруживање или Комисије за стабилизацију и придруживање које су Уговорне стране основале у складу са члановима 115 и 118.

4. Ништа у параграфу 3 не спрјечава Вијеће за стабилизацију и придруживање или Комисију за стабилизацију и придруживање који су основани овим Споразумом да доносе одлуке које се разликују, мијењају, опозивају или замјењују одлуке за које се сматра да су донесене у складу са тим параграфом.

Члан 10

Саставни дијелови овог Споразума

1. Анекси и фусноте овог инструмента чине саставни дио овог Споразума.

2. Ништа у овом члану неће утицати на члан 128 Инкорпорираног споразума.

Члан 11

Измјене и допуне

1. Уговорне стране се могу, писаним путем, сложити да измијене овај Споразум.
Predsjedništvo BiH 17-21-364/22, 04.02.2022
Sanela Kurtovi , 09.06.2022 13:45

Измјене и допуне ступају на снагу након датума посљедње обавијести Уговорних страна о испуњавању интерних процедура или оног датума који Уговорне стране заједно договоре.

2. Без обзира на параграф 1, Вијеће за стабилизацију и придруживање може одлучити да се изврше измјене и допуне Анекса и Протокола овог Споразума. Уговорне стране могу усвојити одлуку Вијећа за стабилизацију и придруживање у складу са њиховим важећим законским захтјевима и процедурама.

Члан 12

Ступање на снагу и привремена примјена

1. Чланови 134 и 135 Споразума ЕУ-Босна и Херцеговина неће бити укључени у овај Споразум.

2. Свака Уговорна страна ће, дипломатским каналима, прослиједити писану обавијест другој Страни о окончању законских процедура потребних за ступање на снагу овог Споразума.

3. Овај Споразум ступа на снагу на дан посљедње обавијести Уговорних страна о окончању унутрашњих процедура.

4. Све док овај Споразум не ступи на снагу, државе преговарачи се могу договорити о привременој примјени овог Споразума размјеном обавјештења. Таква привремена примјена ступа на снагу након посљедње обавијести држава преговарача.

5. Држава преговарач може прекинути привремену примјену овог Споразума достављањем писмене обавијести другој Страни. Такав прекид ступа на снагу мјесец дана након датума обавијести.

6. Тамо гдје се овај Споразум привремено примјењује, израз „ступање на снагу овог Споразума“ у свим привремено примјењеним одредбама ће се односити на датум када таква привремена примјена ступи на снагу.

7. Уједињено Краљевство, у складу са овим чланом, обавјештава Министарство иностраних послова Босне и Херцеговине или његовог наследника. Босна и Херцеговина, у складу са овим чланом, обавјештава Министарство за иностране послове, Комонвелт и развој Уједињеног Краљевства или његовог наследника.

У потврду наведеног, ниже потписани, прописно овлашћени од својих влада, потписали су овај Споразум.

Састављено у два примјерка у [XXX] овог [XX] дана [XXX] 2021. године на енглеском и босанском, хрватском и српском језику, гдје су сви текстови једнако вјеродостојни.

За Савјет министара Босне и
Херцеговине

За Владу Уједињеног Краљевства
Велике Британије и Сјеверне Ирске

АНЕКС I

Укључивање одредби Споразума ЕУ-Босна и Херцеговина у овај Споразум додатно се мијења како слиједи и како је наведено у Анексима 2 и 3 овог Споразума:

1. ИЗМЈЕНЕ ЧЛАНА 1

(а) У члану 1(2)(д) ријечи „, које укључују приближавање свог законодавства законодавству Заједнице“ не улазе у овај Споразум.

2. ИЗМЈЕНЕ ГЛАВЕ I ОПШТА НАЧЕЛА

(а) У члану 5 ријечи „Процес стабилизације и придруживања. Закључивање и provedба овог Споразума подлијежу условима Процеса за стабилизацију и придруживање и заснивају се на појединачним заслугама Босне и Херцеговине“ биће замијењене ријечима „овај Споразум“;

(б) У члану 8, следеће неће бити укључено у овај Споразум:

- i. у другом параграфу, ријечи “у правилу на годишњој основи” и посљедња реченица која почиње “Ваљано се узима у обзир ...”; и
- ii. први, четврти и пети параграф.

3. ИЗМЈЕНЕ ГЛАВЕ II ПОЛИТИЧКИ ДИЈАЛОГ

(а) У члану 10(2)(б), ријечи „питања ЦФСП“ замјењују се ријечима „питања која се односе на заједничку спољну и безбједносну политику“.

(б) У члану 10(2)(д), ријечи „укључујући сарадњу у подручјима обухваћеним ЦФСП Европске уније“ неће бити укључене у овај Споразум.

(с) У члану 11(1) ријеч „примарно“ неће бити укључена у овај Споразум, а ријечи „између уговорних страна, укључујући“ додају се прије ријечи „у оквиру САЦ“;

(д) У члану 11(2)(ц), ријечи „укључујући и оне утврђене у Солунској агенди, усвојене у Закључцима Европског вијећа у Солуну 19. и 20. јуна 2003.“ неће бити укључене у овај Споразум.

(е) У члану 12, ријеч "ће" замјењује се ријечју "може", а прије "утврђене" додају се ријечи "које могу бити".

(ф) У члану 13, ријечи „укључујући у оквиру Форума ЕУ-Западни Балкан“ неће бити укључене у овај Споразум.

4. ИЗМЈЕНЕ ГЛАВЕ III
РЕГИОНАЛНА САРАДЊА

(a) У првом параграфу члана 14, ријечи "Програми помоћи Заједнице могу подржавати пројекте регионалних или преко-граничних димензија" мијењају се ријечима: „Уједињено Краљевство може помоћи или подржати такву регионалну сарадњу, укључујући како је наведено у члановима 14-17 Споразума ЕУ-Босна и Херцеговина.“

(b) У члану 14, други и трећи параграф неће бити укључени у овај Споразум.

(c) Чланови од 15 до 17 неће бити укључени у овај Споразум.

5. ИЗМЈЕНЕ ГЛАВЕ IV
СЛОБОДНО КРЕТАЊЕ РОБЕ

(a) Сљедеће одредбе из члана 18(4)(a) не улазе у овај Споразум:

- i. ријечи "основан у складу с Уредбом Вијећа" (ЕЕЦ) бр. 2658/87 ⁽¹⁾"
и
- ii. фуснота, (1).

(b) Члан 19(2) не улази у овај Споразум.

(c) Након другог параграфа у члану 27(1), следећи параграф ће бити укључен:

„Анекс ИИА утврђује додатне концесије у односу на производе наведене у Поглављима 7 и 8 Комбиноване Номенклатуре и винске производе.“

(d) У члану 29, ријечи "најкасније три године након ступања на снагу овог Споразума" не улазе у овај Споразум

(e) У члану 37(3), посљедња реченица не улази у овај Споразум.

(f) У члану 44(2) послје „ово Поглавље“ ријечи „или према Анексу ИИА овог Споразума“ биће додате.

(g) Члан 46 не улази у овај Споразум.

6. ИЗМЈЕНЕ ГЛАВЕ V
КРЕТАЊЕ РАДНИКА, ОСНИВАЊЕ, ПРУЖАЊЕ УСЛУГА, КРЕТАЊЕ КАПИТАЛА

(a) Члан 48(1) не улази у овај Споразум.

(b) У члану 49:

- i. у тачки (a) параграфа (1), ријечи „поједине државе чланице“ замјењују се

ријечима „Уједињено Краљевство и поједине државе чланице Европске уније“; и

ii. тачка (ц) параграфа (1) не улази у овај Споразум; и

iii. прије параграфа (2), додају се као нови параграфи:

„1А. Без обзира на параграф 1, тачка (а) параграфа 1 се не примјењује осим ако и када Вијеће за стабилизацију и придруживање:

(а) утврди да постоје одговарајући договори о размјени података како би се Уједињеном Краљевству омогућила provedба тачке (а) параграфа 1; и

(б) ако то учини, одлучи да примјени одредбу, са или без измјена, или је замијени.

1Б. Након ступања на снагу овог Споразума, Вијеће за стабилизацију и придруживање испитаће сваки развој договора о размјени података између Уједињеног Краљевства и Европске уније и размотрити јесу ли оне прикладне за provedбу тачке (а) параграфа 1.”

(с) У члану 53(1):

i. ријечи "Мултилатерални споразум о успостави заједничког европског ваздушног простора (*) (у даљем тексту: ЕЦАА)" замјењује се ријечима "сваки будући споразум или договор између Страна о ваздушном саобраћају или авијацији; и

ii. фуснота, (1), не улази у овај Споразум.

(д) У члану 57(3), последња реченица не улази у овај Споразум.

(е) У члану 58(1), ријечи: „дан прије дана ступања на снагу овог Споразума“ замјењују се ријечима „31. маја 2015.“

(ф) У члану 58(2), ријечи: „ступање на снагу овог Споразума“ и „датум ступања на снагу овог Споразума“ замјењују се ријечима „1. јуна 2015.“

(г) У члану 59(1):

i. прије ријечи „стварна примјена“, уметнути „и“; и

ii. ријечи „и прогресивно усклађивање законодавства у области транспорта Босне и Херцеговине са законодавством Заједнице“ не улазе у овај Споразум.

(х) У члану 59(2), ријечи „и европски“ не улазе у овај Споразум.

(и) У члану 59(4), ријеч „ЕЦАА“ замјењује се ријечима „споразум или договор којим се уређује ваздушни саобраћај између Босне и Херцеговине и Уједињеног Краљевства“.

(ј) У члану 59(5), ријеч „ЕЦАА“ замјењују се ријечима „сваки споразум или договор којим се уређује ваздушни саобраћај између Босне и Херцеговине и Уједињеног Краљевства“.

(к) Члан 59(6) не улази у овај Споразум.

(l) Члан 62 не улази у овај Споразум.

(м) Након члана 66, додаје се нови члан:

Члан 68А

1. У сврху овог Члана:

„надлежна институција“ значи у случају Уједињеног Краљевства, Комесари Управе за приходе и царине Њеног Величанства или њихови овлашћени представник, и, у случају Босне и Херцеговине (додати: надлежна институција БиХ) или њен овлашћени представник (и било који наследник ових институција као што је у писаној форми најављено од стране државе наследника другој држави).

„порезни уговор“ значи уговор за избјегавање двоструког опорезивања или било који други међународни споразум или договор о опорезивању (укључујући, за избјегавање двоструког опорезивања, ако је тај уговор, споразум или договор, сачињен након овог Споразума, ратификован или постоји измјена таквог уговора, споразума или договора).

2. Ништа из овог Споразума неће, према било којем порезном уговору, утицати на права и обавезе Уједињеног Краљевства и Босне и Херцеговине. У случају било какве неусаглашености између овог Споразума и неког порезног уговора, порезни уговор превладава у мјери у којој се односи на неслагање. Ако се појави питање постојања неусаглашености, надлежне институције ће у складу са порезним уговором одредити постојање и мјеру било каквог неслагања.

(н) након члана 69, додаје се нови члан:

„Члан 69А

1. Без обзира што овај Споразум не обавезује Босну и Херцеговину да приближи своје законодавство законодавству Уједињеног Краљевства, Уговорне стране признају да у релевантним секторима постоји усклађеност њиховог законодавства као резултат Споразума ЕУ-Босна и Херцеговина. Стране су сагласне да дјеловање слjedeћих одредби овог Споразума зависи од константног усклађивања њиховог законодавства у релевантним секторима:

Наслов В (Кретање радника, оснивање, пружање услуга, кретање капитала):

- Поглавље И Кретање радника (члан 47);
- Поглавље ИИ Оснивање (чланови 51, 52(1) и 56); и
- Поглавље ИИИ Набавка услуга (чланови 57, 58(1) и 59).

2. Ако једна Уговорна страна сматра да више не постоји потребан ниво усклађености законодавства, она може затражити консултације по том питању. Уколико се стране не договоре другачије, консултације према овом члану обављају се најкасније 30 дана након датума достављања захтјева за консултације од стране друге Стране.

(„датум захтјева за консултације“).

3. Ако се предмет не ријешу у року од 45 дана од дана захтјева за консултацију, Уговорна страна може обуставити дјеловање одредби из параграфа 1 након што обавијести другу Страну у складу са ставом 4.
4. Обустава из параграфа 3 извршава се тек након 90 дана од датума достављања обавијести из тог параграфа.
5. У случају да једна од Страна обустави примјену одредби у складу са параграфом 3:
  - (а) Уједињено Краљевство понудиће третман за услуге и добављаче услуга из Босне и Херцеговине који није мање повољан од оног који се примјењује за сличне услуге и добављаче услуга из неке треће земље. Из овог под-параграфа се искључује повлашћени третман који Уједињено Краљевство одобрава за услуге и добављаче услуга из треће земље у складу с ГАТС-ом.
  - (б) Босна и Херцеговина неће вршити дискриминацију у погледу услуга и добављача услуга из Уједињеног Краљевства.”

7. ИЗМЈЕНЕ ГЛАВЕ VI

УСКЛАЂИВАЊЕ ЗАКОНА, СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА И ПРАВИЛА ТРЖИШНЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ

- (а) Члан 70. не улази у овај Споразум.
- (б) Члан 71(2) не улази у овај Споразум.
- (с) У члану 71(4) ријечи „у складу са параграфом 2” не улази у овај Споразум.
- (д) У члану 71(5) ријечи „слиједећи методологију и приказ истраживања Заједнице” не улазе у овај Споразум.
- (е) Члан 71(7)(б) не улази у овај Споразум.
- (ф) Члан 71(9)(б) не улази у овај Споразум.
- (г) Први и други параграф члана 72 мијењају се и гласе:

„У односу на јавна предузећа и предузећа којима су додијељена посебна или ексклузивна права, Уговорне стране осигуравају да се не доноси нити одржава на снази ниједна мјера која нарушава трговинску размјену између Страна супротно интересима Страна. Ова одредба не спрјечава правно или стварно обављање задатака повјерених тим предузећима.“

- (h) Чланови 73(2) и (3) не улазе у овај Споразум.
- (i) У члану 74(2), други параграф се мијења и гласи:

„Уједињено Краљевство ће повремено испитивати могућност примјене горе наведених одредби на уговоре у области комуналних услуга.”

(j) Нови члан 74(7) се додаје и гласи:

„Ово Поглавље се не примјењује на набавку јавно финансираних клиничких здравствених услуга. Клиничке здравствене услуге укључују следеће услуге:

1. Услуге здравствене заштите (ЦПЦ 931);
2. Административне услуге здравствене заштите (ЦПЦ 91122); и
3. Пружање услуга особља за његу и пружање услуга медицинског особља (ЦПЦ 87206 и ЦПЦ 87209)

ЦПЦ значи Централна класификација производа како је утврђена у Статистичком бироу Уједињених нација, Статистички документи, серија М, бр. 77, ЦПЦ пров, 1991.“

(k) Члан 75(1) не улази у овај Споразум.

(l) У члану 75(2), ријечи „до овог краја“ и тачке (а) и (д) не улазе у овај Споразум.

(m) У члану 76:

- i. у првом параграфу, прва реченица не улази у овај Споразум;
- ii. у тачки (а), ријечи „у складу са законом Заједнице“ не улази у овај Споразум;
- iii. тачка (б) мијења се и гласи „(б) одговарајуће законодавство о заштити потрошача је на снази;“

(n) Члан 77 не улази у овај Споразум.

8. ИЗМЈЕНЕ ГЛАВЕ VII

ПРАВДА, СЛОБОДА И БЕЗБЈЕДНОСТ

(a) У члану 79, прва реченица се мијења и гласи:

„Босна и Херцеговина задржава законодавство које се односи на заштиту личних података на дан ступања на снагу овог Споразума и узима у обзир принципе и смјернице релевантних међународних тијела о заштити личних података.“

(b) У члану 80

- i. ријеч „Виза“ не улази у наслов Члана или првог параграфа Члана 80.
- ii. ријечи „укључујући и регионални ниво“ се бришу из првог параграфа члана 80.

(ц) у члану 81, ријечи „и Уговорне стране се такођер слажу да ће закључити и у потпуности спровести Споразум о реадмисији, укључујући и обавезу за реадмисију држављана других земаља и лица без држављанства“ замјењују се ријечима

„Уговорне стране ће утврдити механизме за реадмисију, укључујући реадмисију држављана других земаља и лица без држављанства“.

- (d) У члану 81(1), последњи параграф не улази у овај Споразум.
- (e) Члан 81(2) не улази у овај Споразум.
- (f) У члану 82(2), ријечи „Заједница и“ не улазе у овај Споразум.
- (g) У члану 83(2), ријечи „у складу са стратегијом ЕУ за контролу дрога“ не улазе у овај Споразум.

9. ИЗМЈЕНЕ ГЛАВЕ VIII ПОЛИТИКЕ САРАДЊЕ

- (a) У члану 86(3), ријечи „у складу са Европским партнерством „ не улазе у овај Споразум.
- (b) У другом параграфу члана 87, ријечи „и поступно приближавање својих политика политикама Европске економске и монетарне уније усмјереним ка стабилности“ не улазе у овај Споразум.
- (c) У чланку 87, четврти параграф не улази у овај Споразум.
- (d) У члану 88, следеће ријечи не улазе у овај Споразум:
  - i. „везано за правну стечевину Заједнице у области статистике“; и;
  - ii. „Кодекс праксе европске статистике и одредбе Европског статистичког закона и развој у правцу правне стечевине Заједнице.“
- (e) У члану 89, ријечи „у вези с правном стечевином Заједнице“ не улазе у овај Споразум.
- (f) У члану 90, ријечи „у вези с правном стечевином Заједнице“ и „и најбоље праксе ЕУ“ не улазе у овај Споразум.
- (g) У последњој реченици члана 90, ријечи „који такођер укључује успоставу и јачање јединица централног усклађивања за финансијско управљање и контролу за систем интерне ревизије“ не улазе у овај Споразум.
- (h) У члану 92, последњи параграф не улази у овај Споразум.
- (i) У члану 9., ријечи „Сарадња узима у обзир правну стечевину Заједнице која се односи на овај сектор“ не улазе у овај Споразум.
- (j) У члану 95, следеће ријечи не улазе у овај Споразум:
  - i. „везано за правну стечевину Заједнице“; и

ii. „посебно испуњавање ветеринарских и фито-санитарних захтјева
Заједнице и подржавање поступног усклађивања законодавства и пракси Босне и
Херцеговине са прописима и стандардима Заједнице.“

(k) У члану 96, ријечи „које се односе на правну стечевину Заједнице” не улазе у овај Споразум.

(l) У члану 97, у овај Споразум не улази следеће:

i. у првом параграфу, ријечи „и да се постигне усклађивање царинских система Босне и Херцеговине са царинским системом Заједнице” и „и за постепено усклађивање царинског законодавства Босне и Херцеговине са правном стечвином”; и

ii. други параграф

(m) У члану 98, у овај Споразум не улази следеће:

i. у другом параграфу, ријечи „које се односе на правну стечевину Заједнице” и „Уклањање штетне порезне конкуренције требало би се проводити на основу начела Кодекса понашања за опорезивање пословања договореног од стране Вијећа 1. децембра 1997.;

ii. у трећем параграфу, последња реченица која започиње „Босна и Херцеговина ће такођер испунити...”

(n) У члану 99, последњи параграф не улази у овај Споразум.

(o) У члану 100, трећи и четврти параграф не улазе у овај Споразум.

(p) У члану 102, задњи параграф не улази у овај Споразум.

(q) У члану 103, први параграф не улази у овај Споразум.

(r) У члану 104, у овај Споразум не улази следеће:

i. први параграф; и

ii. у другом параграфу, ријечи „, с крајњим циљем да Босна и Херцеговина усвоји правну стечевину Заједнице у овом сектору годину дана након ступања на снагу овог Споразума.“

(s) У члану 106, први параграф не улази у овај Споразум.

(t) У другом параграфу члана 106, ријечи: „постизање оперативних стандарда упоредивих с онима у Заједници, као и развој транспортног система у Босни и Херцеговини који би био компатибилан и усклађен са системом Заједнице” не улазе у овај Споразум.

(u) У члану 107, ријечи „у вези с правном стечвином Заједнице” и „. Биће засновано на Уговору о оснивању Енергетске заједнице” не улазе у овај Споразум.

(v) У другом параграфу члана 108, ријечи „и фокусирају се на усклађивање законодавства Босне и Херцеговине са правном стечвином Заједнице” не улазе у овај Споразум.

(w) У члану 109, други параграф не улази у овај Споразум.

- (x) У члану 110, последњи параграф не улази у овај Споразум.

10. ИЗМЈЕНЕ ГЛАВЕ IX

ФИНАНСИЈСКА САРАДЊА

- (a) У члан 112, ријечи "113 и 115" не улазе у овај Споразум.
- (b) У члану 112, ријечи које почињу „од Заједнице у облику бесповратних грантова и зајмова“ до краја тог члана замјењују се ријечима „од Уједињеног Краљевства што подлијеже договору обје стране. Уједињено Краљевство такођер може сарађивати с иницијативама наведеним у члановима од 112 до 114 Споразума ЕУ-Босна и Херцеговина, уз договор свих страна”.
- (c) Чланови 113 и 114 не улазе у овај Споразум.

11. ИЗМЈЕНЕ ГЛАВЕ X

ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ, ОПШТЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

- (a) У члану 116(1), „чланови Вијећа Европске уније и чланови Европске комисије, с једне стране, и чланова Савјета министара Босне и Херцеговине с друге стране“ мијења се и гласи „представници Уговорних страна“.
- (b) Члан 116(3) не улази у овај Споразум.
- (c) Члан 116(5) не улази у овај Споразум.
- (d) У члану 118(1), ријечи „Вијеће Европске уније и представници Европске комисије, с једне стране, и представници Савјета министара Босне и Херцеговине с друге стране“ мијења се гласи „обје уговорне стране“.
- (e) У другом и трећем параграфу члана 119, у сваком примјеру, након „треба“, ријечи „по потреби“ ће бити додате.
- (f) Члан 121 мијења се у:
- „Ништа из овог Споразума не ограничава сарадњу између Парламента Уједињеног Краљевства и Парламента Босне и Херцеговине. Уговорне стране могу успоставити Парламентарну комисију као подршку члановима законодавних тијела сваке Уговорне стране како би размијенили ставове“.
- (g) У уводној одредби члана 123, ријечи „што се сматра основним ради сопствене безбједности, укључујући мјере.“ биће додате након „мјере“.
- (h) У члану 128, други параграф не улази у овај Споразум.
- (i) Члан 130 не улази у овај Споразум.

- (j) Члан 131 не улази у овај Споразум.
- (k) Члан 132 не улази у овај Споразум.
- (l) Члан 133 не улази у овај Споразум.
- (m) Члан 134 не улази у овај Споразум.
- (n) Члан 135 не улази у овај Споразум.

12. ИЗМЈЕНЕ АНЕКСА XI

ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНОГ, ИНДУСТРИЈСКОГ И ТРГОВАЧКОГ ВЛАСНИШТВА

- (a) У параграфу 1, ријечи „или који су *де фацто* примијењени од стране држава чланица“ не улазе у овај Споразум.

13. ИЗМЈЕНЕ ПРОТОКОЛА 3

КОПНЕНИ ТРАНСПОРТ

- (a) Чланови од 4 до 6 не улазе у овај Споразум.
- (b) Чланови од 8 до 10 не улазе у овај Споразум.
- (c) У Члану 11(1), други параграф не улази у овај Споразум.
- (d) У члану 11(3), ријечи „и под истим околностима проблеми настају на територији Заједнице у близини границе са Босном и Херцеговином.“ не улазе у овај Споразум.
- (e) У првој алинеји члана 12:
  - i. Ријечи „, с једне стране, уз успоставу унутрашњег тржишта Заједнице и provedбу политике заједничког транспорта и, с друге стране, уз“, мијења се у „са њиховим“; и
  - ii. На крају те алинеје, ријечи „Босне и Херцеговине“ не улази у овај Споразум.
- (f) Члан 13(2) не улази у овај Споразум.
- (g) Члан 13(3) мијења се у:

„Уговорне стране ће настојати да уклоне дискриминацију између превозника Уједињеног Краљевства и Босне и Херцеговине приликом наплате пореза и такси за промет и/или посједовање тешких теретних возила као и порезе и таксе које се наплаћују за транспорт на територији Уговорне стране.“
- (h) У члану 13(4), ријечи „до закључивања Споразума поменутог у параграфу 2 и у члану 12“ не улази у овај Споразум.

- (i) У члану 14(1):
  - i. Ријечи „на рутама из члана 5“ замјењују се ријечима „у Босни и Херцеговини и Уједињеном Краљевству“; и
  - ii. Друга реченица не улази у овај Споразум.
- (j) Члан 14(2) не улази у овај Споразум.
- (k) Члан 16(1) не улази у овај Споразум.
- (l) Члан 16(4) не улази у овај Споразум.
- (m) У члану 17(1), ријечи „и настоје ускладити њихово законодавство“ не улази у овај Споразум.
- (n) Члан 17(3) не улази у овај Споразум.
- (o) У члану 17(4), ријеч „ускладити“ замјењује се ријечима „удружују своја искуства“.
- (p) Члан 18(1) не улази у овај Споразум.
- (q) Члан 19 не улази у овај Споразум.
- (r) Члан 21(2)(ц) и (д) не улази у овај Споразум.

14. ИЗМЈЕНЕ ПРОТОКОЛА 4
ДРЖАВНА ПОМОЋ ИНДУСТРИЈИ ЧЕЛИКА

- (a) Параграфи 2, 4, 5 и 6 не улазе у овај Споразум.
- (b) У параграфу 7, ријечи „и за provedбу програма реструктурирања и пословних планова“ не улазе у овај Споразум.
- (c) У параграфу 8, ријечи „до 4“ замјењују се ријечима „и 3“.

15. ИЗМЈЕНЕ ПРОТОКОЛА 5
УЗАЈАМНА АДМИНИСТРАТИВНА ПОМОЋ У ЦАРИНСКИМ ПИТАЊИМА

- a) У члану 10(2), ријечи: "укључујући, према потреби, законске одредбе које су на снази у државама чланицама Заједнице" не улазе у овај Споразум.
- b) У члану 13(1), ријечи "надлежне службе Европске комисије и" не улазе у овај Споразум.

c) У члану 14(1), ријечи „Узимајући у обзир одговарајуће надлежности Заједнице и држава чланица” не улазе у овај Споразум.

d) Члан 14(1)(ц) не улази у овај Споразум.

e) Члана 14(2) замјењује се следећим:

„Без обзира на одредбе из параграфа 1, одредбе овог Протокола имају приоритет над одредбама било којег билатералног Споразума о узајамној помоћи који је закључен између Уједињеног Краљевства и Босне и Херцеговине прије датума потписивања овог Споразума уколико одредбе овог последњег нису у складу с одредбама овог Протокола“.

16. ИЗМЈЕНЕ ПРОТОКОЛА 6 РЈЕШАВАЊЕ СПОРОВА

(a) У четвртој алинеји члана 2(б), након „до 69“ ријечи „,али не, за избегавање сумње, члан 69А“ биће додат.

(b) У члану 2(ц),

- i. Ријечи „члан 73(2) (права интелектуалног, индустријског и трговачког власништва) и“ не улазе у овај Споразум; и,
- ii. Ријечи „3 доб“ замјењују се „3 до 7“.

(c) У члану 13, друга и трећа реченица не улазе у овај Споразум.

(d) У члану 15(2), прва реченица мијења се у следеће:

„Арбитри би требало да посједују специјализовано знање и искуство из области права, међународног права и међународне трговине.“

17. ИЗМЈЕНЕ ПРОТОКОЛА 7 РЕЦИПРОЧНО ПОВЛАШТЕНЕ КОНЦЕСИЈЕ ЗА ОДРЕЂЕНА ВИНА, УЗАЈАМНО ПРИЗНАВАЊЕ, ЗАШТИТА И КОНТРОЛА НАЗИВА ВИНА, АЛКОХОЛНИХ ПИЋА И АРОМАТИЗОВАНИХ ВИНА

(a) На крају члана 2(a) Анекса ИИ, као фуснота се додаје следеће.:

Ознаке *Ирисх Вхиску* (ирски виски), *Уиске Беатха Еуреаннацх*, *Ирисх Вхискеу* (ирски виски) и *Ирисх Цреам* (ирски ликер), наведене у Додатку 1, дио А, обухваћају алкохолна пића произведена у Републици Ирској и Сјеверној Ирској.

(b) Члан 11(2) Анекса ИИ мијења се како слиједи:

„Босна и Херцеговина именује Министарство спољне трговине и економских односа као своје представничко тијело. Уједињено Краљевство именује Одјел за околиш, храну и

рурална питања као своје представничко тијело. Уговорна страна ће обавијестити другу Страну уколико промијени представничко тијело.“

(c) У Анексу ИИ, Додатак И, Дијелови А (А) и (Ц), географске ознаке за дијелове Европске уније које нису Уједињено Краљевство не улазе у овај Споразум.

(d) У Прилогу ИИ, Додатак 1, дио (А) Б мијења се и гласи“

“(б) АЛКОХОЛНА ПИЋА ПОРИЈЕКЛОМ ИЗ УЈЕДИЊЕНОГ КРАЉЕВСТВА

1. (а) Виски

Сцотисх вхиску (шкотски виски)

Ирисх вхиску (ирски виски)

(Ове ознаке могу бити допуњене терминима „слад“ или „зрно“)

(б) Виски

Ирисх вхискеу (ирски виски)

Уиске Беатха Еуреаннаџ/Ирисх вхискеу (ирски виски)

(Ове ознаке могу бити допуњене терминима „котао за дестилацију“)

2. Ликер

Ирисх Цреам”

(e) У Анексу ИИ, Додатак 2, традиционални изрази који се односе на дијелове Европске уније који нису Уједињено Краљевство не улазе у овај Споразум.

(f) У Анексу ИИ, Додатак 3, став (б) се мијења и гласи:

„Уједињено Краљевство ће обавијестити Босну и Херцеговину о својој особи за контакт након ступања на снагу овог Споразума.“

18. ЗАЈЕДНИЧКЕ ИЗЈАВЕ

Следеће Заједничке изјаве, или њихови дијелови, јесу оне из члана 3(2) овог инструмента:

(a) Заједничка изјава о члановима 51 и 61;

(b) Заједничка изјава о члану 73; и

(c) Заједничка изјава о емисији издувних гасова из моторних возила.

АНЕКС II

Након Анекса ИИ Инкорпорираног споразума следећи текст ће бити уврштен као нови Анекс:

АНЕКС IIA

Додатни повлашћени договори за одређене пољопривредне и винске производе

Овај Анекс утврђује додатне повлашћене договоре које Уједињено Краљевство привремено даје Босни и Херцеговини за одређене пољопривредне и винске производе.

Члан 1

Повлашћени договори за одређене пољопривредне производе који потичу из Босне и Херцеговине

Без обзира на Члан 27(1) Инкорпорираног споразума, док је овај Анекс на снази биће дозвољен увоз производа који потичу из Босне и Херцеговине у Уједињено Краљевство, а који су наведени у Поглављима 7 и 8 Комбиноване Номенклатуре уз изузеће од одређених царинских такси и трошкова с једнаким учинком.

Члан 2

Повлашћени договори за одређене винске производе који потичу из Босне и Херцеговине

1. За вина наведена у Прилогу Анекса која потичу из Босне и Херцеговине, царинске таксе које се примјењују на увозе у Уједињено Краљевство ће према параграфу 2 бити обустављене у висини и у оквиру граница царинских квота Уједињеног Краљевства и према условима наведеним за вина у Прилогу Анекса.

2. Примјена царинске квоте на вино које потиче из Босне и Херцеговине утврђеним у Додатку овог Анекса подлијеже претходном исцрпљивању царинских квота предвиђених Анексом И Протокола 7 (како је измијењено Чланом 8 овог инструмента).

3. Члан 8(2) овог инструмента се примјењује на овај Анекс.

Члан 3

Трајање повлашћених договора

1. Повлашћени договори наведени у Члану 1 и 2 овог Анекса истичу пет година након датума ступања на снагу овог Споразума.

2. По истеку овог Анекса, повлашћени договори за производе из Члана 1 и 2 утврђују се како је предвиђено овим Споразумом.

3. Без обзира на параграф 1, Уједињено Краљевство може, уз претходну писану обавијест прослијеђену шест мјесеци прије Босни и Херцеговини или обавијест у другом временском периоду који договоре Уговорне стране, продужити трајање Анекса на период који се сматра прикладним.

Члан 4

Повезаност са Инкорпорираним Споразумом

Члан 125(3), 126 и Протокол 6 Инкорпорираног споразума се не примјењују на овај Анекс.

Прилог

Листа преференцијалних договора за вина

Редни бр.	КН код ²	Опис	Годишњи износ квоте	Стопа за ослобађање од пореза
091535	ex 2204 21 94	Вино од свјежег грожђа, постотак алкохола да не прелази 15%, осим пјенушавих вина	681 хл	Изузеће
	ex 2204 21 95			
	ex 2204 21 96			
	ex 2204 21 97			
	ex 2204 21 98			
	ex 2204 22 93			
	ex 2204 22 94			
	ex 2204 22 95			
	ex 2204 29 93			
	ex 2204 29 94			
	ex 2204 29 95			

2 без обзира на прописе за тумачење Комбиноване Номенклатуре, одређено је да избор ријечи за опис производа буде индикативан и преференцијална шема утврђена само, у контексту овог Анекса, заједничком примјеном кода КН. Гдје су наведени кодови КН, преференцијална шема ће бити одређена комбинованом примјеном кодова КН и одговарајућим описом.

АНЕКС III

(а) Протокол 2 мијења се и гласи:

ГЛАВА I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Дефиниције

За потребе овог Протокола:

- (а) „производња“ значи било коју врсту обраде или прераде, укључујући састављање или посебне операције;
- (б) „материјал“ значи сваки састојак, сировину, саставни дио или дио, итд., који се користи у производњи производа
- (ц) „производ“ значи производ који се производи, чак и ако је намијењен за каснију употребу у другом производном поступку;
- (д) „роба“ значи и материјали и производи;
- (е) „Царинска вриједност“ значи вриједност утврђена у складу са Споразумом о provedби члана ВИИ Општег споразума о царинама и трговини из 1994. године
- (ф) 'фабричка цијена' значи цијена плаћена за производ фабричком произвођачу у Уједињеном Краљевству или Босни и Херцеговини у чијем је предузећу извршена последња обрада или прерада, под условом да та цијена укључује вриједност свих употребљених материјала, умањена за све унутрашње порезе који се враћају или се могу повратити када се примљени производ извезе;
- (г) „вриједност материјала“ значи царинска вриједност у тренутку увоза употребљених материјала без поријекла или, ако поријекло није познато и не може се утврдити, прву утврђену цијену плаћену за материјале у Уједињеном Краљевству или Босни и Херцеговини;
- (х) „Вриједност материјала с поријеклом“ значи вриједност оних материјала како је то утврђено у тачки (г) гдје се примјењује мутатис мутандис;

(и) „додана вриједност“ значи фабричка цијена умањена за царинску вриједност сваког материјала који потјече из других земаља наведених у члановима 3 и 4, на које се примјењује кумулација или, када царинска вриједност није позната или се не може утврдити, прва утврђена цијена плаћена за материјале у Уједињеном Краљевству или Босни и Херцеговини;

(ј) „Поглавља“ и „тарифни бројеви“ означавају поглавља и тарифне бројеве (четвороцифрене ознаке) који се користе у номенклатури која чини Хармонизовани систем описа и шифрирања робе који је у овом Протоколу означен као „Хармонизовани систем“ или „ХС“;

(к) „Класификовани“ односи се на разврставање производа или материјала у одређени тарифни број;

(л) „Пошиљка“ се односи на производе који су истовремено послати од једног извозника до примаоца или су обухваћени једним транспортним документом који покрива њихову пошиљку од извозника до примаоца или, у недостатку таквог документа, једним рачуном;

(м) „Територији“ обухваћају територијалне воде;

(н) „Уврштени Анекси од И до ИВ б“ значи Анекси од И до ИВ б Додатка И Регионалне конвенције о пан-евро-медитеранским повлашћеним правилима о поријеклу, будући да су ти Анекси уврштени чланом 40 овог Протокола.

ГЛАВА II

ДЕФИНИЦИЈА КОНЦЕПТА „ПРОИЗВОДИ С ПОРИЈЕКЛОМ“

Члан 2

Општи захтјеви

1. У сврху provedбе овог Споразума, следећи производи се сматрају да потичу из Уједињеног Краљевства:

(а) производи у цијелости добивени у Уједињеном Краљевству у смислу члана 5;

(б) производи добивени у Уједињеном Краљевству с материјалима који нису потпуно добивени тамо, под условом да су такви материјали подвргнути достатној обради или преради у Уједињеном Краљевству у смислу члана 6.

2. У сврху provedбе овог Споразума, следећи производи се сматрају да потичу из Босне и Херцеговине:

(а) производи у цијелости добивени у Босни и Херцеговини у смислу члана 5;

(b) производи добивени у Босни и Херцеговини с материјалима који нису добивени тамо, под условом да су такви материјали подвргнути dostatној обради или преради у Босни и Херцеговини у смислу члана 6.

Члан 3

Кумулација у Уједињеном Краљевству

1. Не доводећи у питање одредбе из члана 2(1), производи се сматрају да потичу из Уједињеног Краљевства ако су добивени тамо, укључујући материјале поријеклом из Швајцарске (укључујући Лихтенштајн)², Исланда, Норвешке, Турске или Европске уније, под условом да обрада или прерада проведена у Уједињеном Краљевству надилази поступке из члана 7. Није нужно да такви материјали буду подвргнути dostatној обради или преради.
2. Не доводећи у питање одредбе члана 2(1), производи се сматрају да потичу из Уједињеног Краљевства ако су добивени тамо, укључујући и материјале поријеклом из Босне и Херцеговине или било које друге земље из Анекса А овог Протоколу, под условом да обрада или прерада рађена у Уједињеном Краљевству надилази поступке из члана 7. Није нужно да такви материјали буду подвргнути dostatној обради или преради.
3. Не доводећи у питање одредбе из члана 2(1), обрада или прерада извршена на Исланду, у Норвешкој или Европској унији, сматра се као да је проведена у Уједињеном Краљевству када добивени производи прођу накнадну обраду или прераду у Уједињеном Краљевству која надилази поступке из члана 7.
4. За кумулацију из параграфа 1 и 2, ако обрада или прерада која је извршена у Уједињеном Краљевству не надилази поступке из члана 7., добивени производ сматра се производом с поријеклом из Уједињеног Краљевства само у случајевима када је додана вриједност већа од вриједности употребљених материјала који потичу из било које друге земље. Ако то није случај, добивени производ се сматра производом с поријеклом из земље која чини највећу вриједност материјала с поријеклом који се користи у производњи у Уједињеном Краљевству.
5. За кумулацију из параграфа 3, ако обрада или прерада проведена у Уједињеном Краљевству не надилази поступак из члана 7, добивени производ сматра се производом с поријеклом из Уједињеног Краљевства само уколико је таква додана вриједност већа од додане вриједности у било којој другој земљи.

---

² Због Царинског уговора између Лихтенштајна и Швицарске, производи са поријеклом из Лихтенштајна сматрају се производима са поријеклом из Швицарске.

4. Производи с поријеклом из земаља наведених у параграфима 1 и 2 који не подлијежу никаквој обради или преради у Уједињеном Краљевству задржавају своје поријекло ако се извозе у једну од ових земаља.

5. (а) Кумулација предвиђена овим чланом у односу на Европску унију може се примијенити под условом да:

i. Уједињено Краљевство, Босна и Херцеговина и Европска унија имају споразуме о административној сарадњи који осигуравају исправну provedбу овог члана;

ii. материјали и производи стекли су статус производа с поријеклом примјеном правила о поријеклу која су идентична онима у овом Протоколу; и

iii. Странке су објавиле обавијести у којима се наводи испуњавање потребних захтјева за примјену кумулације.

(б) Осим како је предвиђено у параграфу 7(а), кумулација предвиђена овим чланом може се примијенити под условом да:

i. Споразум о повлашћеној трговини у складу с чланом XXIV. Општег споразума о царинама и трговини из 1994. („ГАТТ 1994“) примјењује се између земаља укључених у стицање статуса производа с поријеклом и земље одредишта;

ii. материјали и производи који су стекли статус производа с поријеклом примјењујући правила о поријеклу која су идентична правилима из овог Протокола; и

iii. Стране су објавиле обавијести у којима се наводе сви захтјеви који се морају испунити за примјену кумулације.

6. Уједињено Краљевство доставља Босни и Херцеговини информације о споразумима или аранжманима укључујући њихове датуме ступања на снагу и њихова одговарајућа правила о поријеклу која се примјењују с другим земљама наведеним у параграфима 1 и 2.

Члан 4

Кумулација у Босни и Херцеговини

1. Не доводећи у питање одредбе из члана 2(2), производи се сматрају производима с поријеклом из Босне и Херцеговине, ако су добивени у БиХ, укључујући материјале поријеклом из Уједињеног Краљевства, Швицарске (укључујући Лихтенштајн), Исланда, Норвешке, Турске или Европске уније, под условом да обрада или дорада која се врши у Босни и Херцеговини надилази поступке из члана 7. Нема потребне да такви материјали буду подвргнути dostatној обради или преради.

2. Не доводећи у питање одредбе члана 2(2), производи се сматрају производима с поријеклом из Босне и Херцеговине, ако су добивени у БиХ,

уграђивањем материјала поријеклом из било које земље наведене у Анексу А овога Протокола, под условом да обрада или прерада која се врши у Босни и Херцеговини надилази поступке из члана 7. Нема потребе да такви материјали буду подвргнути dostatној обради или преради.

3. Ако обрада или прерада проведена у Босни и Херцеговини не превазилази поступке из члана 7, добивени производ сматра се производом с поријеклом из Босне и Херцеговине само ако је додана вриједност већа од вриједности употребљених материјала који потјечу из било које друге земље наведене у ставовима 1. и 2. Уколико то није случај, добивени производ се сматра производом с поријеклом из земље која чини највећу вриједност материјала с поријеклом који се користио за производњу у Босни и Херцеговини.

4. Производи поријеклом из земаља наведених у параграфима 1 и 2, који нису подвргнути никаквој обради или доради у Босни и Херцеговини, задржавају своје поријекло уколико се извозе у једну од тих земаља.

5. (а) Кумулација предвиђена овим чланом у погледу Европске уније може се примијенити под условом да:

- i. Уједињено Краљевство, Босна и Херцеговина и Европска унија имају споразуме о административној сарадњи који осигуравају исправну provedбу овог члана;
- ii. материјали и производи стекли су статус производа с поријеклом примјеном правила о поријеклу која су идентична правилима из овог Протокола; и
- iii. Стране су објавиле обавијести у којима се наводи испуњавање потребних захтјева за примјену кумулације.

(б) Осим како је то предвиђено у параграфу 5(а), кумулација предвиђена овим чланом може се примијенити под условом да:

- i. Споразум о повлашћеној трговини у складу с чланом XXIV. Општег споразума о царинама и трговини из 1994. („ГАТТ 1994“) примјењује се између земаља укључених у стјецање статуса производа с поријеклом и земље одредишта;
- ii. материјали и производи који су стекли статус производа с поријеклом примјењујући правила о поријеклу која су идентична правилима из овог Протокола; и
- iii. Стране су објавиле обавијести у којима се наводе сви захтјеви који се морају испунити за примјену кумулације.

6. Босна и Херцеговина доставља Уједињеном Краљевству информације о споразумима или аранжманима укључујући њихове датуме ступања на снагу и њихова одговарајућа правила о поријеклу, која се примјењују с другим земљама наведеним у ставовима 1 и 2.

Члан 5

Потпуно добивени производи

1. Следећи производи сматрају се у цијелости добивеним у Уједињеном Краљевству или Босни и Херцеговини:

- (а) минерални производи извађени из тла или с морског дна;
- (б) биљни производи пожњевени у наведеним земљама;
- (ц) живе животиње које су узгојене у наведеним земљама;
- (д) производа од живих животиња узгајаних у наведеним земљама;
- (е) производи добивени ловом или риболовом у наведеним земљама;
- (ф) производи морског риболова и други производи које је Страна властитим пловилима извадила из мора изван територијалних вода те Стране;
- (г) производи произведени на бродовима-творницама искључиво од производа из тачке (ф);
- (х) кориштени предмети који су прикупљени у наведеним земљама прикладни су само за рециклажу сировина, укључујући рабљене гуме прикладне само за препродају или за употребу као отпад;
- (и) отпад и отпадни материјал настали слиједом производних поступака у наведеним земљама;
- (ј) производи извађени из морског тла или подземља изван територијалних вода наведених земаља, под условом да имају искључиво право на рад на том тлу или подземљу;
- (к) роба произведена у овим земљама искључиво од производа наведених у од (а) до (ј).

2. Појмови "њени бродови" и "њени бродови творнице" у ставовима 1(ф) и (г) примјењују се само на пловила и бродове творнице:

- (а) који су регистровани или евидентирани у Уједињеном Краљевству или Босни и Херцеговини;
- (б) који плове под заставом Уједињеног Краљевства или Босне и Херцеговине;
- (ц) које су у власништву најмање 50% од стране држављана Уједињеног Краљевства, државе чланице Европске уније или Босне и Херцеговине, или компаније са сједиштем у једној од тих држава, од којих директор или директори, предсједник Управног одбора или Надзорног одбора и већине чланова таквих одбора јесу држављани Уједињеног Краљевства, државе чланице Европске уније или Босне и Херцеговине и од којих, узгред речено, у случају партнерстава или друштава с ограниченом одговорношћу, најмање половина капитала припада тим државама или јавним тијелима или држављанима наведених Држава;

(д) чији су заповједник и официри држављани Уједињеног Краљевства, државе чланице Европске уније или Босне и Херцеговине; и

(е) од којих су најмање 75% чланова посаде држављани Уједињеног Краљевства, државе чланице Европске уније или Босне и Херцеговине.

Члан 6

Достатно обрађени или прерађени производи

1. За потребе члана 2, производи који нису у цијелости добивени сматрају се достатно обрађени или прерађени када су испуњени услови наведени у листи која чини дио уврштеног Анекса ИИ.

Горе наведени услови означавају обраду или прераду која се мора извршити на материјалима без поријекла који се користе у производњи и примјењују се само у односу на такве материјале. Из тога слиједи да ако се производ, који је добио статус производа с поријеклом по испуњењу услова наведених у листи, користи у производњи другог производа, услови који се примјењују на производ у који је такав материјал уграђен не примјењују се на њега и материјали без поријекла који су се могли употребити у његовој производњи не узимају се у обзир.

2. Без обзира на став 1, материјали без поријекла који се, према условима наведеним у листи уврштеног Анекса ИИ, не смију користити у производњи производа, могу се ипак користити, под условом да:

- а) њихова укупна вриједност не прелази 10% од фабричке цијене производа,
- б) сви проценти наведени у листи за највећу вриједност материјала без поријекла нису премашени на основу овог става.

Овај став се не примјењује на производе из поглавља 50 до 63 Хармонизованог система

3. Ставови 1 и 2 се примјењују у складу са одредбама члана 7.

Члан 7

Недовољна обрада или прерада

1. Не доводећи у питање став 2, следећи поступци сматрају се недовољном обрадом или прерадом како би се добио статус производа с поријеклом, без обзира на то јесу ли испуњени услови из члана 6:

- (а) поступци којима се осигурава очување производа у добром стању током транспорта и складиштења;

- (б) растављање и састављање пакета;
- (ц) прање, чишћење; уклањање прашине, оксида, уља, боје или других облога;
- (д) пеглање или пресовање текстила;
- (е) једноставни поступци лакирања и полирања;
- (ф) љуштење, дјеломично или потпуно избјељивање, полирање и глазирање житарица и риже;
- (г) поступци за бојење шећера или формирање коцки шећера;
- (х) љуштење, вађење коштица и љуштење воћа, ораха и поврћа;
- (и) оштрење, једноставно брушење или једноставно резање;
- (ј) сијање, сортирање, разврставање, класирање, слагање (укључујући израду комплета артикала);
- (к) једноставно пуњење у боце, лименке, бочице, вреће, сандуке, кутије, причвршћивање на картоне или даске и сви остали једноставни поступци паковања;
- (л) стављање или испис ознака, наљепница, логотипа и других сличних знакова за разликовање производа или њихове амбалаже;
- (м) једноставно мијешање производа, било да су различите врсте или не;
- (н) мијешање шећера с било којим материјалом;
- (о) једноставно састављање дијелова производа ради израде цјеловитог производа или растављање производа на дијелове;
- (п) комбинација двије или више операција наведених од (а) до (н);
- (р) клање животиња.

2. Сви поступци извршени у Уједињеном Краљевству или Босни и Херцеговини на одређеном производу разматрају се заједно приликом одлучивања треба ли се обрада или прерада тог производа сматрати недовољном у смислу става 1.

Члан 8

Јединица квалификације

1. Јединица квалификације за примјену одредби овог Протокола јесте одређени производ који се сматра основном јединицом при одређивању класификације према номенклатури Хармонизованог система.

Из тога слиједи:

(а) када се производ састављен од групе или скупа производа разврстава према условима Хармонизованог система у један тарифни број, та цјелина чини јединицу квалификације;

(б) када се пошиљка састоји од одређеног броја идентичних производа који се сврставају у исти тарифни број Хармонизованог система, сваки производ се мора узети појединачно приликом примјене одредби овог Протокола.

2. Ако је, према Општем правилу 5 Хармонизованог система, амбалажа укључена у производ у сврху класификације, иста се мора укључити при утврђивању поријекла.

Члан 9

Прибор, резервни дијелови и алати

Прибор, резервни дијелови и алати испоручени уз дио опреме, строја, апарата или возила, који су дио уобичајене опреме и укључени у цијену те опреме или који нису посебно фактурисани, сматраће се да је ријеч о дијелу опреме, строја, апарата или возила.

Члан 10

Сетови

Сетовима се, како је то дефинисано у Општем правилу 3 Хармонизованог система, сматрају производи с поријеклом када су сви саставни дијелови производа с поријеклом. Без обзира на то, када се сет састоји од производа с поријеклом и онима без поријекла, сет као цјелина има статус као да је с поријеклом, под условом да вриједност производа без поријекла не прелази 15% фабричке цијене тог сета.

Члан 11

Неутрални елементи

Како би се утврдило да ли производ има поријекло, није неопходно утврђивати поријекло следећих производа који се могу користити у његовој производњи:

(а) енергија и гориво;

(б) постројења и опрема;

(ц) машине и алати;

(д) роба која не улази у коначни састав производа нити је намијењена за то.

ГЛАВА III

ТЕРИТОРИАЛНИ ЗАХТЈЕВИ

Члан 12

Принцип територијалности

1. Осим како је предвиђено члановима 3, 4. и ставу 3 овог члана, услови за стицање статуса производа с поријеклом утврђени у Глави ИИ. испуњавају се без прекида у Уједињеном Краљевству или у Босни и Херцеговини.

2. Осим како је предвиђено члановима 3 и 4, када се роба с поријеклом извезена из Уједињеног Краљевства или из Босне и Херцеговине у другу земљу врати, сматра се да је без поријекла уколико се не докаже на захтјев царинских власти да:

(а) враћена роба је иста као и она која се извози; и

(б) није била подвргнута никаквим другим поступцима осим оним потребним како би се сачувала у добром стању док је у тој земљи или док се извозила.

3. На стицање статуса производа с поријеклом у складу с условима из Наслова ИИ неће утицати обрада или прерада извршена изван Уједињеног Краљевства или Босне и Херцеговине на материјалима који се извозе из Уједињеног Краљевства или Босне и Херцеговине и након тога се поновно увозе у ове земље, ако:

(а) су наведени материјали у цијелости добивени у Уједињеном Краљевству или Босни и Херцеговини или су били подвргнути обради или преради другим поступцима из члана 7 прије извоза; и

(б) се може доказати на захтјев царинских органа да:

(и) је поновно увезена роба добивена обрадом или прерадом увезених материјала, и

(ии) укупна додана вриједност стечена изван Уједињеног Краљевства или Босне и Херцеговине примјеном одредби овог члана не прелази 10% фабричке цијене крајњег производа за који се тражи статус производа с поријеклом.

4. За потребе става 3, услови за стицање статуса производа с поријеклом из Наслова ИИ не примјењују се на обраду или прераду изведену изван Уједињеног Краљевства или Босне и Херцеговине.

Међутим, када се у листу уврштеног Анекса ИИ примјењује правило које одређује максималну вриједност за све укључене материјале без поријекла приликом утврђивања статуса производа с поријеклом крајњег производа, укупна вриједности материјала без поријекла уграђеног на територију конкретне Стране заједно са укупном доданом вриједношћу стеченом изван Уједињеног Краљевства или Босне и Херцеговине примјеном одредби овог члана, не прелази наведени постотак.

5. У сврху примјене одредби ставова 3 и 4, „укупна додана вриједност“ значи све трошкове који настану изван Уједињеног Краљевства или Босне и Херцеговине, укључујући вриједност материјала који су уграђени у тим земљама.

6. Одредбе из ставова 3 и 4 не примјењују се на производе који не испуњавају услове наведене у листи у Инкорпорираном Анексу ИИ. или који се могу сматрати довољно обрађеним или дорађеним само ако се примјењује општа толеранција утврђена у члану 6(2).;

7. Одредбе из ставова 3 и 4 не примјењују се на производе из поглавља 50 до 63 Хармонизованог система.

8. Свака обрада или прерада такве врсте која је обухваћена одредбама овог члана и изведена изван Уједињеног Краљевства или Босне и Херцеговине врши се према аранжманима за вањску обраду или сличним аранжманима.

Члан 13

Директни транспорт

1. Повлашћени третман предвиђен овим Споразумом примјењује се само на производе који задовољавају захтјеве из овог Протокола и чији транспорт се врши директно између Страна или преко територија других земаља наведених у члановима 3. и 4. на које се може примијенити кумулација. Међутим, производи који чине једну пошиљку могу се превозити преко других територија уз, уколико дође до тога, претовар или привремено складиштење на тим територијама, под условом да производи остају под надзором царинских органа у земљи транзита или складиштења и да се над њима не врше никакве друге радње осим истовара, поновног утовара или све остале операције намијењене за очување тих производа у добром стању.

Производи с поријеклом могу се транспортовати цјевоводима преко територије која није једна од Уговорних страна.

2. Доказ да су испуњени услови из става 1 доставља се царинским органима Стране увознице уз увид у:

(а) један транспортни документ који покрива пролазак од Стране извознице кроз земљу транзита; или

(б) потврда коју издају царински органи земље транзита:

(и) наводећи тачан опис производа;

(ии)наводећи датуме истовара и поновног утовара производа и, према потреби, називе бродова или других кориштених пријевозних средстава; и

(иии)потврђујући услове под којима су производи задржани у транзитној земљи; или

(ц) у недостатку тих докумената, било које поткрјепљујуће документе.

Члан 14

Изложбе

1. Производи с поријеклом који су послани на изложбу у земљи која није наведена у члановима 3. и 4., а на које се кумулација може примјењивати, и који су продани након изложбе за увоз у Уједињено Краљевство или Босну и Херцеговину, имају право на увоз из одредби овог Споразума, под условом да се царинским властима то докаже на прихватљив начин:

а) извозник је те производе послао из Уједињеног Краљевства или Босне и Херцеговине у земљу у којој се изложба одржава и изложио их;

б) извозник је продао производе или их на други начин уступио особи у Уједињеном Краљевству или Босни и Херцеговини.

ц) производи су послани током изложбе или одмах по њеном окончању у стању у којем су послани на изложбу; и

д) производи нису, од тренутка када су послани на изложбу, кориштени за било коју другу сврху осим за приказивање на изложби.

2. Доказ о поријеклу издаје се или саставља у складу с одредбама Главе В и подноси се царинским властима Уједињеног Краљевства или Босне и Херцеговине на уобичајен начин. На њему морају бити наведени назив и адреса изложбе. Ако је потребно, могу се захтијевати додатни документовани докази о условима под којима се производи излажу.

3. Став 1 примјењује се на било коју трговачку, индустријску, пољопривредну или обртничку изложбу, сајам или сличну јавну изложбу или излагање које није организовано за приватне сврхе у трговинама или пословним просторима с циљем продаје страних производа, а током којих производи остају под царинском контролом.

ГЛАВА IV

ПОВРАТ ИЛИ ИЗУЗЕЋЕ

Члан 15

Забрана поврата царина или изузеће од царина

1. Материјали без поријекла који се користе у производњи производа поријеклом из Уједињеног Краљевства или Босне и Херцеговине за које се доказ о поријеклу издаје или саставља у складу с одредбама Главе В не подлијежу у Уједињеном Краљевству или Босни Херцеговине поврату или изузећу од царине било које врсте.
2. Забрана из става 1 примјењује се на сваки аранжман поврата, смањења или неплаћања, дјеломично или потпуно, царинских такси или трошкова с једнаким учинком, које се примјењују у Уједињеном Краљевству или Босни и Херцеговини на материјале коришћене у производњи, гдје се такав поврат, смањење или неплаћање примјењује, изричито или у пракси, када се производи добивени из наведених материјала извозе, а не када се тамо задржавају за кућну употребу.
3. Извозник производа са доказом о поријеклу мора бити спреман у сваком тренутку, на захтјев царинских власти, доставити све одговарајуће документе којима се доказује да није добивен никакав поврат за материјале без поријекла који су употријебљени у производњи и да су све царинске таксе или трошкови с једнаким учинком које се примјењују на такве материјале заиста плаћене.
4. Одредбе из ставова 1, 2 и 3 овога члана примјењују се и на амбалажу у смислу члана 8(2), прибор, резервне дијелове и алате у смислу члана 9 и производе у сету у смислу члана 10. ако такви артикли нису с поријеклом.
5. Одредбе из ставова од 1 до 4 примјењују се само у односу на материјале за које је овај Споразум важећи.

ГЛАВА V

ДОКАЗ О ПОРИЈЕКЛУ

Члан 16

Општи захтјеви

1. Производи с поријеклом из једне од Уговорних страна остварују корист при увозу у земљу друге Стране из одредби овог Уговора након подношења једног од следећих доказа о поријеклу:
  - (a) потврда о промету робе ЕУР. 1, чији се узорак појављује у уврштеном Анексу ИИИ а;
  - (b) потврда о промету робе ЕУР-МЕД, чији се узорак појављује у уврштеном Анексу ИИИ б; или
  - (c) у случајевима наведеним у члану 22(1)„, изјаву (у даљем тексту „изјава о поријеклу” или „изјаву о поријеклу ЕУР-МЕД”) коју је дао извозник на рачуну, доставници или било којем другом комерцијалном документу који описује дотичне производе довољно детаљно како би их се могло идентифицирати. Текстови изјава о поријеклу налазе се у уврштеним Анексима ИВ а и б.

2. Без обзира на став 1, производи с поријеклом у смислу овог Протокола, у случајевима наведеним у члану 27, остварују користи од овог Споразума а да није потребно поднијети било какав доказ о поријеклу из става 1. овога члана.

3. Без обзира на став 5 члана 12 и став 3 члана 22 у наставку, гдје кумулација укључује само Уједињено Краљевство, Европску унију, Швајцарску (укључујући Лихтенштајн), Исланд, Норвешку, Фарска острва, Турску, Републику Албанију, Босну и Херцеговину, Републику Сјеверну Македонију, Црну Гору, Републику Србију, Републику Косово или Републику Молдавију, доказ о поријеклу може бити потврда о промету робе ЕУР. 1 или изјава о поријеклу.

Члан 17

Поступак за издавање потврде о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД

1. Потврду о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД издају царински органи земље извознице на захтјев који је писмено поднио извозник или, под извозниковом одговорношћу, његов овлаштени представник.
2. У ту сврху, извозник или његов овлаштени представник попуњава и потврду о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД и образац захтјева, чији се примјерци налазе у Анексу ИИИ а и б. Ови обрасци се попуњавају на једном од језика на којима је састављен овај Споразум и у складу са одредбама националног закона земље извознице. Ако се обрасци попуњавају у рукопису, морају се испунити тинтом и штампаним словима. Опис производа мора се навести у оквиру за ту сврху без остављања празних редова. Када поље није потпуно попуњено, хоризонтална линија се повлачи испод задњег реда описа, а празан простор се прекрижи.
3. Извозник који подноси захтјев за издавање потврде о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД мора бити спреман да достави у било које вријеме, на захтјев царинских органа Уједињеног Краљевства или Босне и Херцеговине доказ о томе гдје је издана потврда о промету робе ЕУР 1 или ЕУР -МЕД, све одговарајуће документе којима се доказује статус поријекла предметних производа, као и испуњавање осталих захтјева овог Протокола.
4. Не доводећи у питање став 5, потврду о промету робе ЕУР.1 издају царински органи Уједињеног Краљевства или Босне и Херцеговине у следећим случајевима:
  - (а) Уколико се предметни производи могу сматрати производима са поријеклом из Уједињеног Краљевства или Босне и Херцеговине на које се може примијенити кумулација, без да се кумулација примјењује на материјале поријеклом из Швајцарске (укључујући Лихтенштајн), Турске, једне од земаља наведених у члану 3(2) и члану 4(2), те испуњавају и остале захтјеве овог Протокола; или

- (б) ако се предметни производи могу сматрати производима поријеклом из

једне од других земаља наведених у члановима 3 и 4 на које се примјењује кумулација, без да се кумулација примјењује на материјале поријеклом из једне од земаља наведених у члановима 3 и 4, те испуњавају остале захтјеве овог Протокола, под условима да је у земљи поријекла издана потврда ЕУР-МЕД или изјава на рачуну ЕУР-МЕД.

5. Потврду о промету робе ЕУР-МЕД издају царински органи Уједињеног Краљевства или Босне и Херцеговине у следећим случајевима:

- (a) кумулација је примијењена на материјале поријеклом из Швајцарске (укључујући Лихтенштајн), Турске или једне од земаља наведених у члану 3(2) и члану 4(2).; или
- (б) производи се могу користити као материјали у контексту кумулације за производњу производа за извоз у једну од земаља наведених у члановима 3 и 4.
- (ц) производи се могу поновно извозити из земље одредишта у једну од земаља наведених у члановима 3 и 4.

6. Потврда о промету робе ЕУР-МЕД садржи једну од следећих изјава на енглеском језику у пољу 7:

- (a) ако је поријекло добивено примјеном кумулације на материјале који имају поријекло из једне или више земаља наведених у члановима 3 и 4:

‘УЗ ПРИМЈЕНУ КУМУЛАЦИЈЕ ... (назив земље / земаља)
ЦУМУЛАТИОН АППЛИЕД ВИТХ... (наме оф тхе

цоунтри/цоунтриес)

- (b) ако је поријекло добивено без примјене кумулације на материјале који имају поријекло из једне или више земаља наведених у члановима 3 и 4:

‘БЕЗ ПРИМЈЕНЕ КУМУЛАЦИЈЕ
НО ЦУМУЛАТИОН АППЛИЕД

7. Царинске власти које издају потврде о промету робе ЕУР. 1 или ЕУР-МЕД подузимају све потребне кораке како би провјерили статус производа с поријеклом, као и испуњавање осталих захтјева из овог Протокола. У ту сврху, они имају право тражити било који доказ и извршити било који преглед рачуна извозника или било коју другу провјеру која се сматра одговарајућом. Такођер осигуравају да обрасци из става 2. буду уредно попуњени. Они нарочито провјеравају да ли је поље намијењено за опис производа извршен на такав начин да искључује сваку могућност лажног додавања.

8. Датум издавања потврде о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД мора бити наведен у пољу 11 потврде.

9. Потврду о промету робе ЕУР. 1 или ЕУР-МЕД издају царински органи и стављају је на располагање извознику чим се изврши или осигура стварни извоз.

Члан 18

Потврде о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД издате накнадно

1. Без обзира на члан 17(9), потврда о промету робе ЕУР. 1 или ЕУР-МЕД може се искључиво издати након извоза производа на које се односи ако:

(а) није издана у вријеме извоза због погрешака, ненамјерних пропуста или посебних околности; или

(б) да се на захтјев царинских власти покаже да потврда о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД јесте издана, али да при увозу није прихваћена из техничких разлога.

2. Неовисно о члану 17. став 9., потврда о промету робе ЕУР-МЕД може се издати након извоза производа на које се односи и за коју је у вријеме извоза издана потврда о промету робе ЕУР.1, под условом да се на задовољавајући начин докаже царинским властима да су услови из члана 17(5) испуњени.

3. За provedбу ставова 1. и 2. извозник у својој пријави наводи мјесто и датум извоза производа на које се односи потврда о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД те наводи разлоге за свој захтјев.

4. Царинске власти могу накнадно издати потврду о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД само након провјере да су информације достављене у захтјеву извозника у складу с онима у одговарајућем предмету.

5. Потврде о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД које су накнадно издане примјеном става 1 потврђују се следећим изразом на енглеском језику:

‘ИССУЕД РЕТРОСПЕЦИТИВЕЛУ’ ИЗДАТО РЕТРОАКТИВНО

Потврде о промету робе ЕУР-МЕД које су накнадно издане примјеном става 2 потврђују се следећим изразом на енглеском језику:

‘ИССУЕД РЕТРОСПЕЦИВЕЛУ’ (Оригинал ЕУР.1 Но ... [date and place of issue])’

ИЗДАТО РЕТРОАКТИВНО (оригинал примјерак ЕУР 1. бр. ...[мјесто и датум издавања])

6. Овјера из става 5 уноси се у поље 7 потврде о промету робе ЕУР. 1 или ЕУР-МЕД

Члан 19

Издавање дупликата потврде о промету робе ЕУР.1 ЕУР-МЕД

1. У случају крађе, губитка или уништења потврде о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД, извозник може поднијети захтјев надлежним царинским органима за дупликат који се издаје на основу извозне документације коју посједује.

2. Дупликат издат на овај начин мора бити потврђен следећим изразом на енглеском језику:

‘ДУПЛИКАТЕ’

3. Овјера из става 2 уноси се у поље 7 дупликата потврде о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД.

4. Дупликат, који носи датум издавања оригиналне потврде о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД ступа на снагу од тог датума.

Члан 20

Издавање потврда о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД на основу претходно издатих или састављених доказа о поријеклу

Када се производи с поријеклом стављају под контролу царинске испоставе у Уједињеном Краљевству или Босни и Херцеговини, изворни доказ о поријеклу могуће је замијенити једном или више потврда о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД у сврху слање свих или неких од ових производа у друге дијелове Уједињеног Краљевства или Босне и Херцеговине. Замјенску потврду(е) о промету ЕУР. 1 или ЕУР-МЕД издаје царинска испостава под чијом се контролом налазе ти производи.

Члан 21

Рачуноводствено раздвајање

1. У случају знатних трошкова или материјалних потешкоћа у држању засебних залиха материјала с поријеклом и без поријекла који су идентични и замјенљиви, царински органи могу, на писмени захтјев заинтересованих, одобрити такозвану методу „рачуноводственог раздвајања“ (у даљем тексту „метода“) која ће се користити за управљање таквим залихама.

2. Метода осигурава да, за одређено референтно раздобље, број добивених производа који се могу сматрати са поријеклом буде исти као и онај који би био добивен да је дошло до физичког раздвајања залиха.
3. Царински органи могу одобрити давање одобрења из става 1 под било којим условима који се сматрају одговарајућим.
4. Метода се примјењује и њена примјена се евидентира на основу општих рачуноводствених принципа која се примјењују у земљи у којој је производ произведен.
5. Корисник методе може издати или поднијети захтјев за доказ о поријеклу, зависно о случају, за количину производа која се може сматрати производом с поријеклом. На захтјев царинских тијела, корисник је дужан доставити изјаву о томе како је управљано тим количинама.
6. Царински органи надзиру употребу одобрења и могу га повући кад год корисник на било који начин неправилно употреби одобрење или не испуни било који други услов утврђен овим Протоколом.

Члан 22

Услови за давање изјаве о поријеклу или изјаве о поријеклу ЕУР-МЕД

1. Изјава о поријеклу или изјава о поријеклу ЕУР-МЕД како је наведено у члану 16(1)(ц), може бити дата:
  - а) од стране овлашћеног извозника у смислу члана 23; или
  - б) извозник било које пошिल्ке која се састоји од једног или више пакета који садрже производе с поријеклом чија укупна вриједност не прелази 6 000 ЕУР.
2. Не доводећи у питање став 3, изјава о поријеклу може се дати у следећим случајевима:
  - (а) ако се предметни производи могу сматрати производима с поријеклом из Уједињеног Краљевства, у Босни и Херцеговини без примјене кумулације на материјале поријеклом из Швајцарске (укључујући Лихтенштајн), Турске или једне од других земаља наведених у члану 3(2) и члану 4(2), те испуњава остале захтјеве из овог Протокола; или
  - (б) ако се предметни производи могу сматрати производима с поријеклом из једне од других земаља наведених у члановима 3 и 4 на које се примјењује кумулација, без да се кумулација примјењује на материјале поријеклом из једне од земаља наведених у члановима 3 и 4, те испуњавају остале захтјеве из овог Протокола, под условом да је у земљи поријекла издана потврда ЕУР-МЕД или изјава о рачуну ЕУР-МЕД.
3. Изјава о поријеклу ЕУР-МЕД може се издати ако се предметни производи могу сматрати производима с поријеклом из Уједињеног Краљевства, у Босни и Херцеговини или једној од других земаља наведених у члановима 3 и 4 на које је кумулација примјењива и испуњава захтјеве овог Протокола, у следећим случајевима:

- (а) кумулација је примијењена на материјале поријеклом из Швајцарске (укључујући Лихтенштајн), Турске или једне од других земаља наведених у члану 3(2). и члану(4)(2).; или
- (б) производи се могу користити као материјали у контексту кумулације за производњу производа за извоз у једну од других земаља наведених у члановима 3 и 4; или
- (ц) производи се могу поновно извести из одредишне земље у једну од других земаља наведених у члановима 3 и 4.

4. Изјава о поријеклу ЕУР-МЕД садржаваће једну од следећих изјава на енглеском језику:

- (а) ако је поријекло добивено примјеном кумулације на материјале поријеклом из једне или више земаља наведених у члановима 3 и 4:

ЦУМУЛАТИОН АППЛИЕД ВИТХ... (наме оф тхе цоунтру/цоунтриес)
'УЗ ПРИМЈЕНУ КУМУЛАЦИЈЕ ... (назив земље / земаља)'

- (б) ако је поријекло добивено без примјене кумулације на материјале који имају поријекло из једне или више земаља наведених у члановима 3 и 4:

НО ЦУМУЛАТИОН АППЛИЕД 'БЕЗ ПРИМЈЕНЕ КУМУЛАЦИЈЕ'

5. Извозник који даје изјаву о поријеклу или изјаву о поријеклу ЕУР-МЕД мора бити спреман да у сваком тренутку, на захтјев царинских органа земље извознице, достави све одговарајуће документе којима се доказује статус производа с поријеклом, као и испуњење других захтјева из овог Протокола.

6. Изјаву о поријеклу или изјаву о поријеклу ЕУР-МЕД даје извозник тако што на рачуну, отпремници или другом трговинском документу отипка, отисне у печатном или одштампаном облику изјаву чији се текст појављује у уврштеним Анексима ИВ а и б, користећи једну од језичних верзија наведених у тим Анексима и у складу с одредбама националног законодавства земље извознице. Ако је изјава написана руком, мора бити написана тинтом и штампаним словима.

7. Изјаве о поријеклу и изјаве о поријеклу ЕУР-МЕД морају имати оригинални потпис извозника у рукопису. Међутим, од овлашћеног извозника у смислу члана 23 неће се захтијевати да потпише такве изјаве под условом да царинским властима земље извознице писмено потврди да прихвата пуну одговорност за било коју изјаву о поријеклу која га идентифицира као да ју је потписао својим рукописом.

8. Изјаву о поријеклу или изјаву о поријеклу ЕУР-МЕД може дати извозник када се производи на које се изјава односи извозе или након извоза под условом који постоји у земљи увоза најкасније двије године након увоза поменутих производа на које се изјава односи.

Члан 23

Овлашћени извозник

1. Царински органи земље извознице могу овластити било којег извозника (у даљем тексту: "овлашћени извозник"), који често шаље пошиљке производа у складу са одредбама овог Споразума, да направи изјаве о поријеклу или изјаве о поријеклу ЕУР-МЕД без обзира на вриједност предметних производа. Извозник који тражи такво овлашћење мора на захтјев царинских органа предочити све неопходне гаранције за провјеру статуса производа с поријеклом, као и испуњење других захтјева из овог Протокола.
2. Царински органи могу одобрити статус овлашћеног извозника уз било који услов који сматрају потребним.
3. Царински органи додјељују овлашћеном извознику број царинског овлашћења који је наведен на изјави о поријеклу или изјави о поријеклу ЕУР-МЕД.
4. Царински органи прате употребу одобрења од стране овлашћеног извозника.
5. Царински органи могу било када повући одобрење. Они то чине када овлашћени извозник више не нуди гаранције наведене у ставу 1, више не испуњава услове из става 2 или на други начин погрешно користи овлашћење.

Члан 24

Ваљаност доказа о поријеклу

1. Доказ о поријеклу важи четири мјесеца од датума издавања у земљи извозници и мора се поднијети у том року царинским органима земље увознице.
2. Докази о поријеклу који се достављају царинским органима земље увознице након крајњег датума за подношење наведеног из става 1, могу се прихватити у сврху примјене повлашћеног третмана, уколико због непредвиђених околности није могуће доставити те документе у утврђеном року.
3. У другим случајевима кашњења, царинска тијела земље увознице могу прихватити доказе о поријеклу ако су производи достављени прије наведеног утврђеног рока.

Члан 25

Подношење доказа о поријеклу

Докази о поријеклу достављају се царинским органима земље увознице у складу с процедурама које се примјењују у тој земљи. Наведени органи могу захтијевати превод доказа о поријеклу и могу захтијевати да изјава о увозу (увозна декларација) буде пропраћена изјавом увозника о томе да производи испуњавају услове потребне за provedбу овог Споразума.

Члан 26

Увоз у дјелимичним пошлицама

Гдје се на захтјев увозника и под условима које утврђују царински органи земље увознице, растављени или не састављени производи у смислу Општег правила 2 (а) Хармонизованог система из Одјелака ХВИ и ХВИИ или тарифних бројева 7308 и 9406 Хармонизованог система увозе у више пошлица, само један доказ о поријеклу таквих производа се доставља царинским органима при увозу прве пошлице.

Члан 27

Изузећа од доказивања поријекла

1. Производи које у малим паковањима шаљу приватна лица другим приватним лицима или који чине дио личне пртљаге путника прихватају се као производи с поријеклом без потребе за подношењем доказа о поријеклу, под условом да се ти производи не увозе путем трговине и да су пријављени као да испуњавају захтјеве из овог Протокола и када нема сумње у истинитост такве изјаве. У случају производа који се шаљу поштом, та се изјава може дати на царинским декларацијама ЦН22/ ЦН23 или на листу папира који се прилаже уз тај документ.
2. Увоз који се врши повремено и који се састоји искључиво од производа за личну употребу примаоца или путника или њихових породица, неће се сматрати увозом путем трговине ако је евидентно из садржаја и количине производа да се не ради о комерцијалним сврхама.
3. Надаље, укупна вриједност тих производа не смије премашити 500 ЕУР у случају малих пакета или 1 200 ЕУР у случају производа који чине дио личне пртљаге путника.

Члан 28

Пропратна документација

Документи из члана 17(3) и члана 22(5) који се користе у сврху доказивања да се производи обухваћени потврдом о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД, или изјавом о поријеклу или изјавом о поријеклу ЕУР-МЕД сматрају као производи поријеклом из Уједињеног Краљевства, Босне и Херцеговине или једне од других земаља наведених у члановима 3 и 4 и испуњавају друге захтјеве из овог Протокола могу се, између осталог,

састојати од следећег:

- (а) директни доказ о поступцима које је извозник или добављач извршио ради прибављања предметне робе, садржане на примјер у његовим рачунима или интерном књиговодству;
- (б) документи којима се доказује поријекло материјала кориштених, издатих или израђених у Уједињеном Краљевству или Босни и Херцеговини гдје се ти документи користе у складу са државним законодавством;
- (ц) документи који доказују обраду или прераду материјала у Уједињеном Краљевству или Босни и Херцеговини, издати или израђени у Уједињеном Краљевству или Босни и Херцеговини, гдје се ти документи користе у складу са државним законодавством;
- (д) потврде о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД или изјаве о поријеклу или изјаве о поријеклу ЕУР-МЕД које доказују поријекло материјала кориштених, издатих или израђених у Уједињеном Краљевству или Босни и Херцеговини у складу с овим Протоколом, или у једној од других земаља наведених у члановима 3 и 4 у складу са правилима о поријеклу која су идентична правилима из овог Протокола;
- (е) одговарајуће доказе о обради или преради која је извршена изван Уједињеног Краљевства, Босне и Херцеговине или других земаља наведених у члановима 3 и 4 примјеном члана 12, доказујући да су захтјеви тог члана испуњени.

Члан 29

Чување доказа о поријеклу и пратеће документације

1. Извозник који подноси захтјев за издавање потврде о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД мора чувати документе из члана 17(3) најмање три године.
2. Извозник који даје изјаву о поријеклу или изјаву о поријеклу ЕУР-МЕД мора чувати копију ове изјаве о поријеклу, као и документе из члана 22(5) најмање три године.
3. Царински органи земље извознице која издају потврду о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД морају чувати образац тог захтјева из члана 17(2) најмање три године.
4. Царински органи земље увознице дужни су најмање три године чувати потврде о промету робе ЕУР. 1 и ЕУР-МЕД као и изјаве о поријеклу и изјаве о поријеклу ЕУР-МЕД достављене њима.

Члан 30

Неподударности и формалне грешке

1. Откривање мањих неподударности између изјава датих у доказу о поријеклу и оних у документима поднесеним царинској служби у сврху обављања формалности за увоз производа неће *inso facto* учинити доказ о поријеклу ништавним ако је прописно утврђено да овај документ одговара достављеним производима.
2. Очигледне формалне грешке, као што су грешке у куцању, на доказу о поријеклу неће узроковати одбацивање овог документа ако те грешке нису такве да изазивају сумњу у исправност изјава у овом документу.

Члан 31

Износи изражени у еврима

1. За примјену одредби из члана 22(1)(б) и члана 27(3) у случајевима када се производи фактуришу у валути која није евро, износе у националним валутама земаља наведених у члановима 3 и 4 који су еквивалентни износима израженим у еврима, на годишњем нивоу утврђује свака од дотичних земаља.
2. Пошиљка ужива погодности одредби члана 22(1)(б) или члана 27(3) упућивањем на валуту у којој је рачун састављен, у складу с износом који је одредила дотична Страна.
3. Износи који ће се користити у било којој датој националној валути су еквиваленти тој валути износа који су изражени у еврима на први радни дан у октобру и примјењују се од 1. јануара следеће године. Стране међусобно обавјештавају једна другу о релевантним износима.
4. Страна може заокружити или умањити износ који произлази из прерачунавања износа израженог у еврима у своју националну валуту. Заокружени износ не може се разликовати од износа који произлази из прерачунавања за више од 5%. Земља може задржати непромијењену противвриједност у националној валути износа израженог у еврима ако, у вријеме годишњег усклађивања из става 3, прерачунавање тог износа, прије било каквог заокруживања, произлази из повећања мањег од 15% од противвриједности националне валуте. Еквивалент у националној валути може се задржати непромијењеним ако прерачунавање произлази из смањења те еквивалентне вриједности.
5. Преглед износа изражених у еврима врши Вијеће за стабилизацију и придруживање на захтјев било које од Страна. При provedби овог прегледа Вијеће за стабилизацију и придруживање размотриће пожељност очувања стварних учинака ограничења у реалним условима. У ту сврху може одлучити да се измијене износи изражени у еврима.

ГЛАВА VI

ДОГОВОРИ О АДМИНИСТРАТИВНОЈ САРАДЊИ

Члан 32

Узајамна помоћ

1. Царинске власти Уједињеног Краљевства и Босне и Херцеговине међусобно достављају примјерке отисака печата који се користе у њиховим царинским уредима за издавање потврда о промету робе ЕУР. 1 и ЕУР-МЕД те адресе царинских органа одговорних за провјеру тих потврда, изјава о поријеклу и изјава о поријеклу ЕУР-МЕД.
2. Како би се осигурала правилна примјена овог Протокола, Уједињено Краљевство и Босна и Херцеговина међусобно се помажу путем надлежних царинских управа, у провјери вјеродостојности потврда о промету робе ЕУР.1 и ЕУР-МЕД, изјава о поријеклу и изјава о поријеклу ЕУР-МЕД и исправности података наведених у тим документима.

Члан 33

Провјера доказа о поријеклу

1. Накнадна провјера доказа о поријеклу проводи се насумце или кад год царинска тијела Стране увознице имају оправдане сумње у вјеродостојност таквих докумената, статуса поријекла предметног производа или испуњење других захтјева из овог Протокола.
2. У сврху провођења одредби из става 1, царински органи земље увознице враћају потврду о кретању робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД и фактуру, ако је поднијета, изјаву о поријеклу или изјаву о поријеклу ЕУР-МЕД, или копију тих докумената, царинским органима земље извознице, када је то прикладно, у којима се наводе разлози таквог захтјева за провјеру. Сви прибављени документи и информације који указују на то да су информације које су наведене на доказу о поријеклу нетачне, прослеђују се као подршка захтјеву за провјеру.
3. Провјеру обављају царински органи земље извознице. У ту сврху, они имају право да затраже било који доказ и да изврше било какву инспекцију рачуна извозника или било коју другу провјеру коју сматрају одговарајућом.
4. Ако царински органи земље увознице одлуче да обуставе одобравање повлашћеног третмана за дотичне производе док се чекају резултати провјере, пуштање производа ће бити понуђено увознику и подлијеже свим мјерама предострожности које сматрају неопходним.

5. Царински органи који захтијевају провјеру морају бити обавијештени о резултатима ове провјере што је прије могуће. Ови резултати јасно показују да ли су документи аутентични и да ли се предметни производи могу сматрати производима који потичу из Уједињеног Краљевства, Босне и Херцеговине или из једне од других земаља наведених у члановима 3 и 4, те да ли испуњавају остале захтјеве из овог Протокола.

6. Ако, у случају оправдане сумње, нема одговора у року од десет мјесеци од датума захтјева за провјеру или ако одговор не садржи довољно информација за утврђивање аутентичности дотичног документа или правог поријекла производа, царински органи који су поднијели такав захтјев ће, осим у изузетним околностима, одбити право на повластице.

Члан 34

Рјешавање несугласица

Када дође до несугласица у вези са поступцима провјере из члана 33 који се не могу ријешити између царинских органа који захтијевају провјеру и царинских органа одговорних за провођење ове провјере, они се подносе Вијећу за стабилизацију и придруживање.

У свим случајевима, рјешавање несугласица између увозника и царинских органа земље увознице вршиће се према законодавству те земље.

Члан 35

Казне

Казне се изричу сваком лицу које саставља или узрокује да се састави документ који садржи нетачне информације у сврху прибављања повлашћеног третмана за производе.

Члан 36

Слободне зоне

1. Уједињено Краљевство и Босна и Херцеговина подузимају све потребне кораке како би осигурале да производи којима се тргује под покрићем доказа о поријеклу који током транспортовања користе слободну зону, смјештену на њиховој територији, не буду замијењени другом робом нити помјерани осим током уобичајених поступака намијењених спрјечавању њиховог пропадања.

2. Одступајући од става 1, када се производи поријеклом из Уједињеног Краљевства или Босне и Херцеговине увозе у слободну зону уз покриће доказа о поријеклу, те се подвргну обради или преради, надлежни органи издају нову потврду о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД на захтјев извозника, ако је изведена обрада или прерада у складу са овим Протоколом.

Члан 37

Одступања

Доле наведени производи искључују се из кумулације према члану 3 и 4 ако:

(а) земља крајњег одредишта јесте Уједињено Краљевство и:
Predsjedništvo BiH 17-21-364/22, 04.02.2022
Sanela Kurtovi , 09.06.2022 13:45

(i) материјали кориштени у производњи ових производа потичу из Републике Албаније, Босне и Херцеговине, Републике Сјеверне Македоније, Црне Горе, Републике Србије или Републике Косово; или

(ii) да су ти производи стекли поријекло на темељу обраде или прераде проведене у било којој од земаља наведених у ставу (а) (и); или

(б) земља крајњег одредишта јесте било која од земаља наведених у ставу (а) (и), и:

(i) материјали кориштени у производњи тих производа потичу из Уједињеног Краљевства; или

(ii) ако су ти производи стекли своје поријекло на основу обраде или прераде проведене у Уједињеном Краљевству.

КН-код	Опис
1704 90 99	Остали производи од шећера, који не садрже какао
1806 10 30	Чоколада и остали прехранбени производи који садрже какао
1806 10 90	— Какао прах који садржи додани шећер или сладила: — Са масеним удјелом сахарозе вишим од 65% и мањим од 80% (укључујући инвертни шећер изражен као сахароза) или изоглукозе изражене као сахароза — Са масеним удјелом сахарозе од 80 % или више (укључујући инвертни шећер изражен као сахароза) или изоглукозе изражене као сахароза
1806 20 95	- Остали прехранбени производи који садрже какао у блоку, плочицама или штапићима с масом већом од 2 кг или у текућем облику, у пасти, праху, гранулама или у другим облицима у расутом стању у spremницима или непосредним паковањима чији садржај прелази 2 кг. — Остало
1901 90 99	Екстракти слада, прехранбени производи од брашна, прекрупце, крупице, шкроба или сладног екстракта, без какаа или с масеним удјелом какаа мањим од 40% рачунато на потпуно одмашћену основу, који нису другдје споменути нити укључени, прехранбени производи из тарифних бројева 0401 до 0404,

	<p>без какаа или с масеним удјелом какаа мањим од 5% рачунато на потпуно одмашћену основу, који нису другдје споменути нити укључени.</p> <p>— Остало</p> <p>— Остало (осим сладног екстракта)</p> <p>— Остало</p>
2101 12 98	Остали препарати на бази кафе.
2101 20 98	Остали препарати на бази чаја или мате чаја.
2106 90 59	<p>Прехрамбени производи који нису споменути нити укључени на другом мјесту</p> <p>- Остало</p> <p>- Остало</p>
2106 90 98	<p>Прехрамбени производи који нису споменути нити укључени на другом мјесту :</p> <p>- Остало (осим протеинских концентрата и протеинских супстанци са текстуром)</p>
3302 10 29	<p>Смјесе мирисних твари и мјешавине (укључујући алкохолне растворе) на бази једне или више тих твари, које се користе као сировине у индустрији; остали препарати на бази мирисних твари, врсте која се користи за производњу пића:</p> <p>- Од врсти које се користе у индустрији хране или пића</p> <p>— Од врсте која се користе у индустрији пића:</p> <p>Препарати који садрже све ароме које карактеризирају пиће :</p> <p>----- Са стварном алкохолном јачином већом од 0,5%</p> <p>-----Остало:</p> <p>----- Не садрже млијечне масти, сахарозу, изоглукозу, глукозу или шкроб или масено садрже мање од 1,5% млијечне масти, 5% сахарозе или изоглукозе, 5% глукозе или шкроба -----остало</p>

ГЛАВА VII

ЦЕУТА И МЕЛИЛЛА

Члан 38

Примјена Протокола

Термин „Европска унија“ који се користи у овом Протоколу не покрива *Цеута и Мелилла*. Производи поријеклом из *Цеута и Мелилла* не сматрају се производима поријеклом из Европске уније за потребе овог Протокола.

ГЛАВА VIII

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39

Прелазна одредба за робу у транзиту или складиштење

Одредбе овог Споразума могу се примјењивати на робу која је у складу с одредбама овог Протокола и која је, на дан ступања на снагу овог Споразума, или у транзиту или на привременом складиштењу у царинским складиштима или у слободним зонама у Уједињеном Краљевству или Босни и Херцеговини, под условом да се царинским властима земље увознице, у року од дванаест мјесеци од наведеног датума преда потврда о промету робе ЕУР.1 или ЕУР-МЕД коју накнадно издају царински органи земље извознице заједно с документима који показују да се роба директно превози у складу с одредбама члана 13.

Члан 40

Анекси

1. Анекси од И до ИВ б Додатка И Регионалне конвенције о пан-евро-медитеранским преференцијалним правилима о поријеклу укључени су у овај Протокол и чине га као Инкорпорирани Анекси од И до ИВ б овог Протокола и примјењују се, *мутатис мутандис*, што подлијеже следећим измјенама:

(a) У Анексу И:

(i) све упуте на „члан 5 овог Додатка“ тумаче се као упуте на „члан 6. овог Протокола“; и

(ii) у ставу 3.1 напомене 3, „Уговорна страна“ мијења се и гласи „било која друга земља наведена у члановима 3 и 4 на коју се примјењује кумулација“.

(б) У сваком од Анекса ИИИ а и ИИИ б, референце на "Уговорне стране" тумаче се као упућивање на "Стране".

(ц) У сваком од Анекса ИВ а и ИВ б:

(и) само се укључује босанска, хрватска, енглеска и српска верзија изјаве о поријеклу; и

(ии) друга реченица у напомени 2 неће бити укључена.

2. Анекси овог Протокола чине његов саставни дио.

Члан 41

Измјене и допуне Протокола

Вијеће за стабилизацију и придруживање може одлучити да измијени одредбе овог Протокола.

Анекс А

Листа из члана 3(2) и члана 4(2) Протокола 2

1. Народна Демократска Република Алжир
2. Арапска Република Египат
3. Држава Израел
4. Хашемитска Краљевина Јордан
5. Република Либан
6. Краљевина Мароко
7. Организација за ослобођење Палестине у корист Палестинске управе Западне обале и појаса Газе
8. Сиријска Арапска Република
9. Република Тунис
10. Република Албанија
11. Република Сјеверна Македонија
12. Црна Гора
13. Република Србија
14. Република Косово
15. Краљевина Данска у односу на Фарска острва
16. Република Молдавија
17. Грузија
18. Украјина

Анекс Б

Заједничка изјава о Кнежевини Андори

1. Производи поријеклом из Кнежевине Андоре који испуњавају услове из члана 3(7)(б)(и) и члана 4(5)(б)(и) Протокола 2, а потпадају под поглавља од 25 до 97 Хармонизованог система биће прихваћени од Страна као да потичу из Европске уније у смислу овог Споразума.
2. Протокол 2 примјењује *мутатис мутандис* у сврху дефинисања статуса поријекла горе наведених производа.

Анекс Ц

Заједничка изјава о Републици Сан Марино

1. Производи поријеклом из Републике Сан Марино који испуњавају услове из члана 3(7)(б)(и) и члана 4(5)(б)(и) Протокола 2 биће прихваћени од Страна као производи који потичу из Европске уније у смислу овог Споразума.
2. Протокол 2 примјењује *мутатис мутандис* у сврху дефинисања статуса поријекла горе наведених производа.